

GÜMÜŞHANE'NİN KÜLTÜR ÖĞELERİ

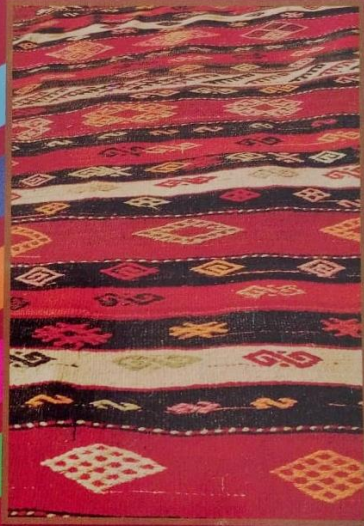
MANİLER

ATASÖZLERİ

DEYİMLER

AĞIZ ÖZELLİKLERİ

MAHALLİ KELİMELE

HASAN PİR

**GÜMÜŞHANELİLER VE GÜMÜŞHANEYİ SEVENLER
HİZMET VEKFI YAYINLARI
YAYIN NO : 4**

GÜMÜŞHANE'NİN KÜLTÜR ÖĞELERİ

HAZIRLAYAN

HASAN PİR

GÜMÜŞHANE - 1996

Teknik Matbaacılık San. Ve Tic. Ldt.Şti.
Tel: 3112928 - 3118674 ANKARA

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	4
SUNUŞ	5
ÖNSÖZ	7
ÖNEMLİ BİR KÜLTÜR ETKİNLİĞİNİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ	7
KÜLTÜRÜMÜZÜN ARŞİVLERİ	9
1.BÖLÜM	19
GÜMÜŞHANE MANİLERİ	19
MANİ NEDİR ?	21
ALFABETİK MANİ METİNLERİ	23
2.BÖLÜM	127
GÜMÜŞHANE ÇEVRESİNDE KULLANILAN MAHALLİ ATASÖZLERİ	127
3.BÖLÜM	138
GÜMÜŞHANE ÇEVRESİNDE KULLANILAN MAHALLİ DEYİMLER	138
4.BÖLÜM	148
DİLİMİZDEKİ BAZI KELİMELERİN GÜMÜŞHANE AĞZINDAKİ SÖYLENİŞ ŞEKİLLERİ	148
5.BÖLÜM	162
GÜMÜŞHANE ÇEVRESİNDE KULLANILAN MAHALLİ KELİMELER	162

SUNUŞ

İnsan topluluklarını millet yapan en önemli unsurlardan biri de kültür değerleridir.

Türk Milleti'nin kültür değerleri içerisinde manilerin, türkülerin, deyimlerin, atasözlerinin ayrı bir yeri vardır. Çünkü bunlar yazılı hale gelmeden yıllarca halkın dilinden diline geçerek yaşamış ve günümüze ulaşmış kültür öğeleridir. Bu kültür değerlerimizin her birinde yılların izlerini, yaşanan zamanların anlayışını, çağlar ötesinden gelen mesaj ve nasihatları bulmamız mümkündür.

Bu kültür öğeleri bizlere hem geçmişimizi hatırlatır hem de geleceğimize ışık tutarlar. Bu sebeple de atasözleri, deyimler ve maniler Türk kültür hayatında çok önemli yer tutarlar.

Köy kahvelerinde ve köy odalarındaki sohbetlerden tutun da, üniversite salonlarındaki konuşmalara ve Cumhurbaşkanlarının konuşmalarına kadar bu kültür değerlerimize sık sık yer verildiğini, sohbetlerin fıkra, atasözü, mani ve deyimlerle süslendiğini görürüz.

Milli kültür varlıklarımızın bir önemli özelliği de esas bozulmadan, bölgeler arasındaki farklılıkları arzetmesidir. Bölgelerin ekonomik ve coğrafi yapıları bu kültür

değerlerinin oluşmasında etken olmuşlardır. Bu eser de buna güzel bir örnektir.

Gümüşhane'de yaşanan bütün sosyal ve kültürel faaliyetlerin içinde bulunan, bilgi ve becerisiyle bu faaliyetleri zenginleştiren Sayın Hasan PİR, bu kitabıyla Gümüşhane'nin kültür hayatına kalıcı bir eser bırakarak önemli bir görevi yerine getirmektedir. Kendisini tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyor, bu güzel kitabın kültür dünyamıza hayırlı olmasını temenni ediyorum.

AYHAN ÇEVİK
Gümüşhane Valisi

ÖNSÖZ

ÖNEMLİ BİR KÜLTÜR ETKİNLİĞİNİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Turan TUĞLU

Ünlü halk ozanı Aşık VEYSEL, bir şiirinde : “ İnsanlar fanidir, eserler baki” diyor. Eserler kalıcı olduğuna göre, o eserleri meydana getirenlerin isimleri de sonsuza dek kalacak demektir. İnsanlar için, bundan daha büyük mutluluk olabilir mi?

Mutluluk, sadece eserler meydana getiren insanların, eserleriyle birlikte isimlerinin de kalıcı olmasından değil, o eserlerden başkalarının yararlanmasından kaynaklanacaktır.

Çünkü insan, bir okul yaparak, bir çeşme, bir cami, bir köprü, bir yurt inşa ederek, başka insanların hizmetine sunmaktadır. Onların, o eserden yararlanmasını sağlamaktadır. Kendi gücünden, kendi emeğinden, kendi alın terinden başkalarının mutluluğuna katkıda bulunmaktadır. Azımsanacak bir şey midir bu?...

Şu, ya da bu konuda bir eser meydana getirmek; yol, çeşme, cami, köprü, yurt inşa etmekten daha uzun ömürlü bir esin kaynağıdır. Çünkü, maddi varlıkların bir ömrü, bir sonu vardır. Ama eserlerin etkilerinin, nerelere kadar uzanacağı , kaç yüz yıl süreceği belli olmaz.

Gümüşhane'yi tarihiyle, coğrafyasıyla, yeraltı, yerüstü kaynaklarıyla, her türlü kültür etkinlikleriyle başkalarına aktarmakta hep sıkıntı çekmişizdir. Çünkü, bu konuda meydana getirilen eserler sınırlıdır. Bulabileceğimiz kaynak sınırlıdır.

Değerli hemşehrimiz, eğitimci, eğitim yöneticisi sayın Hasan PİR , önemli kültürel eksikliklerimizden birine el attı. Yıllarca önce başlattığı, Gümüşhane'nin bir folklor zenginliğini ortaya koyacak çalışmasını tamamladı.

İlçeleri, kasabaları, köyleriyle Gümüşhanemiz'den 1001 mani derledi. Bu derlemelere 100 kadar deyim, bir o kadar (Gümüşhane'ye özgü) Atasözü, özel sözcük ve ağız özellikleri ekledi. Sonunda, yaklaşık 170 - 180 sayfalık bir eser meydana çıktı.

Artık, hiç olmazsa bu alanda da bir kaynağımız var diyebileceğiz.

“ Hasan PİR” adı da, GÜMÜŞHANE'NİN KÜLTÜR ÖGELERİ ile birlikte çağlarboyu yaşayacak. Bu eserden yararlananların hayır dualarını alacak.

Azımsanacak bir mutluluk değildir bu.

Başarılarının devamı dileğiyle Hasan PİR'i kutlarız.

KÜLTÜRÜMÜZÜN ARŞİVLERİ

Anadolu insanı için Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU “ALİM DEĞİLDİR AMA ARİFTİR” ifadesini kullanmaktadır.

Yakup Kadri; insanımızı, ondaki mana derinliğini bu sözleri ile çok güzel özetlemiştir.

Türk İnsanı, kendisindeki bu yüceliği ve kültür birikimini her vesile ile kendinden sonraki nesillere ve çağlara aktarmasını bilmiş ve bu işi en güzel şekilde bir arşiv hassasiyeti içinde tatbik etmiştir.

Gümüşhane il ve ilçelerinde beş yıl süreyle yapmış olduğumuz araştırma sonunda, manilerin; örf, adet ve kültür öğelerinin korunma ve naklinde önemli bir arşiv özelliğine sahip olduğunu gördük. Öyle bir arşiv ki, halkına kendisini sevdirek korutmuş, kitap ve raflara gerek duymadan sözlerle çağlar boyu canlı ve diri kalmıştır.

Bugüne kadar yapılan tahlillerde maniler hep birer eğlence unsuru olarak nitelendirilmiştir. Halbuki onlardaki kültür birikimi ve nakli, asıl değerlendirme noktasına ulaşamadığını göstermektedir. Bunun için manilerimizin çok yönlü bir arşiv araştırmasına tabi tutularak, yeniden tahlillerini çok zaruri ve gerekli görmekteyiz.

Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi, Gümüşhane kültüründe de maniler çok önemli bir yer tutmaktadır. Ne yazık ki diğer değerlerimizde olduğu gibi bu önemli kültür öğelerimizi de söyleniş zamanlarında tesbit edip kütüphanelerimize aktaramamışız ve o güzel kültür değerleri kendilerine sahip olan insanlarla birlikte toprağa girip aramızdan ayrılıp gitmişler.

Bu kitabımızda 1982-1987 yılları arasında 5 yıl süreyle Gümüşhane ili genelinde yapılan bir derleme sonucunda tesbit edilen 1001 maniye yer verilmiştir. 300 kişilik bir öğrenci grubu tarafından taranan köylerimizde o yıllarda yaşları 50'nin üzerinde olan ve genelde okur-yazarlığı olmayan insanlarımızdan derlenen manilerin toplamı 10.000'dir. Bu on bin maniden benzer ve tekrar durumunda olanlarla diğer yörelerde olma ihtimali olanlar elenmiş ve bu kitaba 1001 tanesi alınmıştır. Manilerin derlenmesinden bugüne 9 yıl gibi uzun bir süre geçmiştir ve maalesef manilere kaynaklık eden pekçok Gümüşhaneli vefat etmiştir. Vefat eden bu hemşehrilerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Özellikle son 25 yıl Türkiye'sinde köyden şehire olan göçlerin artması, eğitim olgusunun yükselmesi, medyadaki gelişmeler ve göç sirkülasyonlarındaki artış nedeniyle kültürel değerlerimizde büyük bir değişim yaşanmakta, dede ile torun, baba ile oğul arasında büyük bir kültür uçurumu görülmektedir.

Manilerimizde görülen pek çok kültürel değer, tema ve motif, bugünün gençleri tarafından bilinmemektedir. Belki bunun bir önemli sebebi de bugünün gençlerinin televizyon kültürü ile içiçe olmalarıdır. Dünün insanı gaz lambası ışığı altında, kendi hane halkı veya çevresiyle beraber olduğunda hiç şüphesiz ki gündem kendi dünyaları idi; ama elektiriğin, telefonun yaygınlaşması, yol ve araç standartlarındaki gelişmelerle gurbet denen mefhumun ortadan kalkması hele hele 9-10 kanal yayın yapan televizyonlarla dünya kültürünün evlere taşınması, o güzelim ve küçük dünyayı dışa açmış, aile kültürleri ve mahalli kültürler yok olurken, ortaya zevkleri, düşünceleri çok ayrı bir nesil çıkmıştır.

Dünün insanı, annesinin söylediği ninni ve maniden hoşlanırken, bugünün insanı dağ başındaki köy evinde Michael Jackson'ın konserini dinleyip ondan zevk alabilmektedir.

Memleketimizde ve kültürümüzde meydana gelen bu değişimler çok acil bir kültür arşivi oluşturmamız gerektiğini ortaya koymaktadır.

Elimizdeki bu kitap incelendiğinde, manilerimizde son 70-80 yılın Gümüşhane'sinin fotoğrafını görmeniz mümkündür.

Manileri nakleden insanlar, 1930'lu yılların doğum tarihini taşıyan insanlardır. Naklettikleri bu manileri, baba ve

annelerinden duymuş olacakları da dikkate alınırsa, çok büyük bir iddia olmamakla birlikte, manilerimizin son 70-80 yılın kültür öğelerini taşıdıklarını ifade etmek mümkündür.

Ülkemizde ve Gümüşhane'de son 70-80 yıl içinde neler olmuştur? Her şeyden önce dünya iki büyük savaş yaşamış, Türkiye Cumhuriyeti Devleti bu süre içinde kurulmuş, savaşlar dolayısıyla, özellikle Gümüşhane gibi doğu bölgelerinde büyük muhaceretler, kıtlıklar, yoksulluklar yaşanmıştır. Geçim sıkıntısı, insanımızı gurbete itmiş, aileler birbirinden yıllarca kopuk ve ayrı yaşamıştır.

Dünya edebiyatlarına her dönemde baş konu olan ve özellikle Türk Edebiyatında her seferinde kendini gösteren ve Leyla ile Mecnun, Yusuf ile Züleyha, Arzu ile Kamber gibi isimlerle sembolleşen sevgi ve aşkın ayak izlerini ve o temiz fitratını bu manilerde en güzel şekilde görmemiz mümkündür.

Anadolu insanının saf ve temiz sevgisi ile kıvrak zekasının birleşmesi sonunda bu manilerde müstehcenliğe kaçmayan temiz ve duru bir sevginin izlerini her an görmekteyiz.

Gümüşhane yöresinde söylenen maniler incelendiğinde bunların çoğunda Gümüşhane'de bulunan ve halkın içiçe olduğu koyun, keçi, kuzu gibi hayvanlara; tavşan, şahin, keklik gibi av hayvanlarına; elma, dut, vişne, kiraz, kuşburnu

gibi meyve isimlerine; kabak, biber, marul, maydanoz gibi sebze isimlerine sık sık rastlandığını görürüz.

Manilerimizde, söylendikleri devrin sosyal yaşantı özelliklerini adeta bir fotoğraf netliği içinde görmekteyiz. Mesela;

*Döşek ottur atılmaz
Satam desem satılmaz
Kuş tüyü döşek olsa
Gamlı günde yatılmaz*

Bu maninin Türkiye'nin yokluk günleri olan II.Dünya Savaşı sırasında söylendiğini görmekteyiz. O yıllarda halk yokluk ve savaş yüzünden ot döşeklerde yatmakta, rahat hayat ise sadece hayallerde Kuştüyü yatak simgesi ile yer almaktadır.

Bir diğer manide halkımızın evlilikle ilgili çok önemli bir adetini görmekteyiz:

*Karşıdan gelenlere
Göz koydum fenerlere
Annem beni saklıyor
Askerden gelenlere*

Bu manide, Gümüşhane yöresinde halen yaygın olan bir sosyal hayat gerçeğini görmekteyiz. Askerliğini yapmayan

delikanlılara kız verilmez. Çünkü askerlik yapma olayı halk arasında, rüşünü ispat etme olayı ile denk tutulmaktadır.

Bir diğer manimizde, söyleniş yıllarındaki giyim-kuşam özelliğini görmekteyiz:

*Kar yağıyor yağıyor
Çıktı çarık bağına
Yitirdim nazlı yarı
Gitti gavur dağına*

“Çarık”, yokluk yıllarının adeta bir sembolü olarak karşımıza çıkmaktadır.

1960'lı yıllarda ülkemize gelen bazı kavramların da halkımız tarafından orjinal bulunduğu için manilere konu edildiğini görmekteyiz.. Mesela; filtreli sigaranın Gümüşhane'ye yeni geldiği yıllarda şu mani söylenmiştir.

*Filtreli sigara
Yaktın beni kaynana
Bütün suçlar bende mi
Sen oğluna baksana*

İnsanımızın, her zaman ve her yerde olduğu gibi manilerde de Allah'a iman ve inançlarını ifade ettiklerine şahit oluyoruz:

Goncanın haline bak

*Bülbülün zarına bak
Elem çekme nazlı yar
Hak Kerim, yarına bak
Ayna düştü bayıra
Şavkı vurdu çayıra
Gökte nikah kıyılmış
Yerde kimler ayıra*

Gümüşhane'de söylenen manilerde, zaman zaman, öğüt ve nasihat faktörlerinin öne çıktığını da görmekteyiz.

*Güneşte yok ayda yok
Durgun akan suda yok
İyilik et herkese
Kötülükten fayda yok*

*Kardan beyaz yoktur
Kürek ile atılır
Zeytinden siyahı yoktur
Gram ile satılır*

Söylenişlerinden uzun süre geçmemesine rağmen Gümüşhane manilerine konu olan bazı kültür değerlerimizin bugün izine rastlamak mümkün olamamıştır.

Mesela;

*Lahori Şal düğümü
Kim gördü güldüğümü
Vallahi kam ederim
İsterim sevdiğimi*

Manisinde sözü edilen Lahori Şal'ı bugün bilen kimse yoktur.

*İpekli Peştamalın
Bak yanına yanına
Annen ekmek doğruyor
İkimizin kanına*

Manisindeki İpekli Peştamalın bugün numunesini görmek mümkün değildir.

Miladi Takvim kavramının kullanılmadığı dönemlerde halkımızın kendisine göre geliştirdiği takvimleri kullandığını da yine manilerden öğreniyoruz:

*Halka yüzük parmakta
Benim yarım konakta
Ya Rabbi sen kavuştun
Harman ile orakta*

Burada harman ile orak kavramlarının mevsim manasına zaman kavramı olarak kullanıldığını görmekteyiz.

Bütün bu örnekler bize manilerimizin birer kültür arşivi olduğunu çok güzel şekilde göstermiyor mu? Araştırmacıların ve bu konuda görevli kuruluşların vakit kaybetmeden bu kültür ürünlerini bir an önce derleyip, hem de ağız özellikleri ile ve modern araçlarla tesbit ederek, gelecek nesillere aktarmalarının milli bir vazife olduğunu düşünüyorum.

Bu kitabımızda, manilerden sonra Gümüşhane yöresine mahsus atasözlerini, deyimleri, mahalli ağız özelliklerini ve mahalli kelimeleri bulacaksınız.

Kültürlerin nakli ve korunmasında maniler kadar önemi bulunan bu ikinci grup kültür öğelerimiz de incelendiğinde insanımızdaki incelik, zariflik ve düşünce zenginliğini hemen görmek mümkün olacaktır.

Maniler gibi bu ikinci grup öğeler de, yine 1982-1987 yılları arasında 300 öğrenci tarafından yaşları 50'nin üzerinde bulunup, genelde okur yazarlığı olmayan Gümüşhaneli'lerden derlenmiştir. Dolayısıyla içlerinde, bazı yörelerde benzerlerine rastlayacağımız örnekler bulunsa bile, genelde Gümüşhane yöresinin mahsulleridirler.

Mani tahlilinde belirtildiği gibi, çeşitli sebeplerle gerek atasözü, deyimler , gerekse mahalli kelimelerle, mahalli ağız özelliklerine bugün çok az rastlanmaktadır. Gönül isterdi ki bu araştırma ve derlemeler çok önceleri başlatılmış olsun ve o güzelim değerler kaybolmasın.

Ama “Zararın neresinden dönülse kardır.” Atasözümüzden de hareketle, hemen harekete geçerek geniş ve organizeli bir çalışma ile bu güzelim değerler tesbit edilerek arşivlere aktarılmalıdır. Geçmişe bir vefa borcu olarak bu yapılmalıdır.

Bu çalışmanın hazırlanmasına yardımcı olan Gümüşhane Lisesi'nin vefakar öğrencilerine, Gümüşhane Milli Eğitim Müdürlüğü Eğitim-Öğretim Bölümü personeline, kitabın basımını üstlenen GÜMÜŞHANELİLER VE GÜMÜŞHANEYİ SEVENLER HİZMET VAKFI başkanı Gümüşhane Valisi Sayın Ayhan ÇEVİK başta olmak üzere vakfın tüm yöneticilerine teşekkürü bir borç bilirim.

Nisan-1996

*Hasan PİR
Milli Eğitim Müdür Yrd.*

GÜMÜŞHANE

I.BÖLÜM

GÜMÜŞHANE MANİLERİ

B

u bölümde , 300 Kişilik bir öğrenci grubunun 1982-1987 yılları arasında Gümüşhane ve ilçelerinde yapmış oldukları derleme çalışmaları sonunda elde edilen on bin maniden

seçilen 1001 maniye alfabetik sıra ile bulacaksınız. Maniler okur - yazarlığı olmayan ve o yıllarda yaşları 50'nin üzerinde bulunan Gümüşhaneli'lerden derlendiği için tamamen yöresel olup, kulaktan kulağa nakille varlıklarını devam ettirmişlerdir .

MANİ NEDİR ?

Mani, Türk Halk Edebiyatı nazım şekillerinden biridir. “Anonimdir”. Genellikle hece vezninin 7’li, 8’li ve 11’li kalıbı ile söylenir. Maniler tek dörtlükten meydana gelirler.

Manileri Türk Tarihi’nin ve Edebiyatı’nın her devrinde görmek mümkündür. Özellikle Anadolu’nun her yerinde manilere rastlanır. İllerimizde, yörelerin ağız özelliklerine göre söyleniş şekilleri ve söyleme töreleri bulunur. Bazı yörelerimizde özel kaidesi ile söylenirken, Gümüşhane gibi yörelerde makamsız, düz söylenmektedir.

Manilerin çoğunda, a.a.b.a tarzı kafiye şekli görülür. Yani dört satırlı manilerde birinci, ikinci ve dördüncü mısralar birbirleriyle kafiyeli, üçüncü mısra ise bağımsızdır. Üçüncü mısranın kafiye bakımından bağımsız oluşu, mani söyleyene büyük kolaylık sağlar. Genellikle manilerdeki ilk iki mısra giriş mısrası olup, doldurma mısra tabir edilir. Maksat ifade eden kelime ve cümleler son iki mısradadır, yani üç ve dördüncü mısralarda yer alır.

Manilerde herhangi bir konu sınırlaması olmadan her çeşit konu işlenmektedir. En çok işlenmiş olan konu ise,

Anadolu insanının ince ve zarif söyleyişinde yeni bir mana ve ifade kimliğine kavuşan SEVGİ'dir.

Mani söyleme genellikle kadınlara mahsustur. Manilerin adsız kahramanları ekseriyetle kadınlardır. Saz şairleri dışında, erkeklerin mani söylediklerine pek rastlanmaz.

Gümüşhane ilinde manilerin kadınlar tarafından kına gecelerinde ve yine kadınların topluca bulunduğu tarla, bağ ve bahçe sohbetlerinde kendine mahsus bir eda ile söylendiğini görmekteyiz. Son senelerde bu adet de maalesef kalkmıştır.

ALFABETİK MANİ METİNLERİ

A

Ağaca çıkıyorken
Ağaç salladı beni
Bu nasıl sevda idi
İpsiz bağladı beni

1. A benim bahtı yarım
Gönlümde tahtı yarım
Yüzünde göz izi var
Sana kim baktı yarım

Ağaçlar kalem olsa
Yapraklar kağıt olsa
Yazılmaz benim derdim
Deniz mürekkep olsa

Adanın güzeline
Yandım ince beline
Dünyanın güzelleri
Su dökemez eline

Ağladı dindi gülüm
Tepeden indi gülüm
Değme güle konmazdı
Dikene kondu gülüm

Ağaç kırıldı belden
Benim idin evvelden
Çok sevdalıklar ettik
Tutmayacak temelden

Ağlama yar ağlama
Mavi yazma bağlama
Mavi yazma tez solar
Bana meyil bağlama

Ağlarım ağlar gibi
Derdim var dağlar gibi
Göçtü hülyam gidiyor
Virane bağlar gibi

Ah yaylalar yaylalar
Otunu yesin mallar
Gece gündüz peşinde
Nedir çektiğim haller

Ağustosun sıcağı
Yaktı bahçeyi bağı
Merak etme sevgilim
Geçti güzellik çağı

Aha ben gidiyorum
Ankaradır durağım
Sevdimde alamadım
Odur benim merağım

Ah gidi yalan dünya
Gitti kalmadı gitti
Yüreğimin başında
Savmaz yaralar bitti

Ahım çıktı dağlara
Gönül düştü yollara
Söyle dayanılırmı
Bu kara sevdalara

Ah kemeñçe kemeñçe
Ne bağırdın dün gece
Kırarım seni ama
Eylencesin eylence

Ahlar aman oldu gel
Haller yaman oldu gel
Ayları beklerken
Yıllar tamam oldu gel

Ah kemeñçeci dayı
Soktun gözüme yayı
Kör ettin gözlerimi
Görmez oldum dünyayı

Ak çeşme ben olayım
Durulup bulanayım
Verin benim yarimi
Kapıda dileneyim

Ak devem tuzdan gelir
Suyu nergizden gelir
Oğlanlar hasta olmuş
Dermanı kızdan gelir

Al çuha yeşil yağlık
Yarım canına sağlık
Otuz gün oruç tuttum
Hani bana bayramlık

Ak güvercin olaydım
Cadde yola konaydım
Yoldan gelip geçene
Ben yarimi soraydım

Al eline keseri
Kır yüzüğün taşını
Alamazsam kız seni
Alırım gardaşını

Akşamın aşu ile
Göz eder kaşı ile
Yarım bostan suvarır
Gözünün yaşı ile

Al elmanın alını
Kıramadım dalını
Dedim kızı kaçırım
Tutamadım kolunu

Al ata yeşil kolan
Yarım sılayı dolan
Bizim gibi varmıdır
Yarinden mahrum kalan

Al elmanın dördünü
Seviyorum merdini
Seversen sev güzeli
Çekme çirkin derdini

Al atımın ayarı
Bir kuruştur değeri
Güzel senin ardında
Parçaladım yüreği

Al elmayı daldan al
Daldan alma belden al
Duydum gelin olmuşsun
Dur ben ölem sonra al

Al giydim alsın diye
Mor giydim sarsın diye
İsteyene varmadım
Sevdiğim alsın diye

Allı pullu iskele
Yar yolladım askere
Onbeş ayda izin var
Otuz ayda teskere

Al şalım yeşil şalım
Dağları dolaşalım
Aramız uzak kaldı
Mektupta kavuşalım

Altı duvar üstü yar
Kim ne dedi küstü yar
Küsmesine razıyım
Mektubunu kesti yar

Al terekten belleri
Belle bellemeleri
E kız deme annene
Gezdiğimiz yerleri

Altın saatim çok çok
Küstüm ise barışak
Aramızda dağlar var
Mektup ile konuşak

Allah Allah bir Allah
İçim dolu nur Allah
İçimdeki dertleri
Sen defeyle bir Allah

Altın tas altın tarak
Gelemem yollar ırak
Bir sen söyle bir de ben
El dilinden kurtulak

Allah nuru gönle dolsun
Rahmet ayı nurlar salsın
Ağalarım mübarek ay
Cümleye mübarek olsun

Altın tasın kenarı
İçine sıktım narı
Gören maşallah desin
Kimin var böyle yarı

Altın yüzük parmakta
Çifte ben var yanakta
Benim bir sevdiğim var
Şu karşıki konakta

Anca çıktım ormandan
Bir su içtim harmandan
Uzak yerin sevdası
Kesti beni dermandan

Altın yüzük var benim
Parmağıma dar benim
Karşı köyün içinde
Kömür gözlü yar benim

Ankara evrilesin
Çark ile çevrilesin
Alıp yarı çıkarayım
Dibinden devrilesin

Altını bozdurayım
Gerdana dizdireyim
İpek mendil değilsin
Cebimde gezdireyim

Annem annem öz annem
Gel odada gez annem
Ben dertleri söylerken
Sen deftere yaz annem

Ambar boyu hızardan
Yarım gelir pazardan
Giymiş mavi gömleği
Ben korkarım nazardan

Annem kemah düzünde
Mezarım yol üstünde
Elbiselerim kaldı
Kayaların üstünde

Ana kurban olayım
Ocağının taşına
Bıraktın gittin beni
Çöl gurbeti başına

Annemin bir kızıydım
Sandıktaki beziydim
Kaldırdı attı beni
Sanki bir el kızıydım

Araba gider ırmağa
Söğüt dalı kırmaya
Gümüş yüzük yaptırdım
O kınalı parmağa

Armudu taşlayalım
Dibinde kışlayalım
Kağıt - kalem al oğlum
Maniye başlayalım

Arabada buğdağım
Sereyim kurutayım
Senin gibi güzeli
Ben nasıl unutayım

Armudun dalı kara
Açılır yara yara
Zalim kuşlar dil anlamaz
Selam gönderem yara

Arkasından aşağı
Saçlarının örgüsü
Bu ne kadar güzellik
Oda Hakkın vergisi

Armudun kökü suda
İster kes ister buda
Beni yare kavuştur
Ya Hazreti Ya Hüda

Armudu ben dişledim
Sapını gümüşledim
Sevdiğimin ismini
Gömleğime işledim

Armudun mili yarım
Tatlıdır dili yarım
İstanbul menekşesi
Şiranın gülü yarım

Armudu aşlayalım
Dibinde kışlayalım
Olmazki böyle sevda
Yeniden başlayalım

Armut dalda asılsın
Arkadaşım nasılsın
Hepimizin dileği
Kitaplara basılsın

Armut dalda bir çiçek
Benim yarım küçücek
Birazdaha büyürse
Hepinizi geçecek

Armut koydum sepete
Yar oturur tepede
Öyle bir yar sevdimki
Şen olsun memlekete

Armut dalda bir sıra
Yarım gider mısıra
Koyun olsam yayılsam
Yarimin ardı sıra

Armutlar dalda kaldı
Dalları yerde kaldı
Kör olasın gurbet el
Gözlerim yolda kaldı

Armut dalda dal yerde
Bülbül ötmez her yerde
Felek bizi ayırdı
Her birimiz bir yerde

Arpa biçtim az iken
İçinde sarı diken
Gel sevdiğim kaçalım
Sen kız ben oğlan iken

Armut dalda süzülür
Yere düşer büzülür
Birazda bize verin
Hastamız var üzülür

Arpa biçtim destem var
Yatak serdim hastam var
Karlı dağlar ardında
Kömür gözlü yosmam var

Armut dalda tartılır
Güzel olan satılır
Vay başına çirkinin
Bir gün ölür kurtulur

Arpa buğday tez olur
Güzeller güleç olur
Güzellerin güleci
Her derde ilaç olur

Arpalar biçimdedir
Kılıçklar içindedir
Ben öleyim köyüme
Hep tayfam içindedir

Asker gelir talimden
Kimse bilmez halimden
Kuşlar selam getire
Benim gonca gülümden

Arpalar dize kadar
Gel yarım bize kadar
Sana çorap öreyim
Topuktan dize kadar

Asker oldum gidiyom
Ya Erzurum ya Yemen
Ağla bana oy anam
Ya gelirim ya gelmem

Arpalar orak ister
Sevdiğim çorap ister
Sevdiğimin saçları
Altından tarak ister

Asker yolu beklerim
Günü güne eklerim
Gitti yarım gelmedi
Ben burayı beklerim

Asılıdır etekler
Başı yeşil melekler
Ben yarimle görüştüm
Kabül olsun dilekler

Asmada üzüm sana
Kemmidir sözüm sana
Seher yıldızı gibi
Dikmişim gözüm sana

Asker ettiler beni
Doğru sürdüler bana
Annene selam söyle
Ağlasın yana yana

Asmadan üzüm aldım
Üzümü düzüm aldım
Kalk gidelim sevdiğim
Annenden izin aldım

Aşağıdan yukarı
 Yar gelir düzden beri
 Ben o yari sevmişem
 Bıldırki güzden beri

Ata binip baktı yar
 Can evimi yaktı yar
 Ayın ondördü gibi
 Karşıya çıktı yar

Aşağıdan yukarı
 Yar gelir güle güle
 Elinde ipek mendil
 Terini sile sile

Ata vurdum yuları
 Otluya kıyıları
 Uyu sevdiğim uyu
 Sevdalık uykuları

Aşma kıranı aşma
 Ben seni tanıyorum
 Her kırandan aşanı
 Ben yarım sanıyorum

Ata yükledim şeker
 Geliyor teker meker
 Benim aldığım oğlan
 Dünya malına değer

Ata binen ağadır
 Atın yolu dağadır
 Salın sevgilim salın
 Bu türküler sanadır

Ateş yaktım alışmaz
 Ay buluda karışmaz
 Benim yarım küçücük
 Bana gülme yakışmaz

Ata binerim ata
 Gel oynata oynata
 Senin o düzrü baban
 Bana olsun kaynata

Atı vurdum yokuşa
 At gitti koşa koşa
 Muradım yokuş değil
 Yar benimle tokuşa

Atım araptır benim
Yüküm seraptır benim
Ben bu yüzden ölürsem
İşim haraptır benim

Attım saçı üstüne
Kızdıramadım onu
Attın bana bir mani
Uyduramadın onu

Atımın palanı yok
Sözümün dolanı yok
Yarım gitti gelmedi
Onun hiç soranı yok

Ay altında sarı gül
Yarı gonca yarı gül
Tez açılır tez solar
Olmasaydı bari gül

Atın uşaklar atın
Tozu dumana katın
Fişeğiniz yok ise
Toprak doldurun atın

Ay bacadan gitmiyor
Elim yare yetmiyor
Önüme şeker alsam
Boğazımdan gitmiyor

Atma beni vurursun
Kız kolların kurusun
Kız babanın evinde
Sen nasıl durursun

Ay bulutta bulutta
Mendilim kaldı dutta
Geleceksen gel gayri
Bekliyorum umutla

Atma türkü atarım
Yüreğini yakarım
Sırımlı çarıkları
Boğazına takarım

Ay dedim aydın beni
Ne hale koydun beni
Yelkensisiz gemi gibi
Ortada koydun beni

Ay doğar ay ışığı
Elinde bal kaşığı
Yeni çıkmış geliyor
Gönlümün yakışığı

Ay doğar gediktedir
Yeşil perde yüktedir
Ben o yarı tanırım
Birinci bölüktedir

Ay doğar ayan ayan
Yollara düştüm yayan
Rüyana girmez iken
Şiran'a geldim uyan

Ay doğar sini gibi
Sininin gülü gibi
Öyle bir yar sevdim ki
Dağların karı gibi

Ay doğar aydın aydın
Beni akşam bulaydın
A benim ala gözlüm
Bizim için yol aydın

Ay doğar sini sini
Sallanır selvi gibi
Yarın kokusu gelir
Gümüşhane gülü gibi

Ay doğar bedir Allah
Gün doğar kadir Allah
Ya yarime insaf ver
Ya bana sabır Allah

Ay doğar sini sini
Sallanır selvi gibi
Çıktı yarım geliyor
Duvaklı gelin gibi

Ay doğar dolanmaz mı
Bana yar bulunmaz mı
Yar yolunda ölürsem
Namazım kılınmaz mı

Ay doğdu aşmak ister
Al yanak yaşmak ister
Benim bu garip gönlüm
Yare kavuşmak ister

**Ay doğdu batmadı mı
Ela göz yatmadı mı
Seni yaratan Allah
Beni yaratmadı mı**

**Aya baktım ayaklı
Kapıları dayaklı
Şu mehlenin kızları
Hepsi elma yanaklı**

**Ay doğdu bedir Allah
Bu sevda nedir Allah
Sen verdin bu sevdayı
Ya al ya öldür Allah**

**Ayağımdaki mesler
Yere vurmadañ sesler
Senin gibi uşığı
Adam ne derde besler**

**Ay doğdu inşallah
Yar benimdir inşallah
Ayrılan kavuşmazmı
Kavuşuruz inşallah**

**Ayağında çoraplar
Kapkara zeytin gibi
Bıraktın gittin beni
Annesiz yetim gibi**

**Ay doğuyor doğuyor
Bostandaki tellere
Kurban olayım yarım
Kalem tutan ellere**

**Ayağında yemeni
Yemenilerin yeni
Yar sen güzel olmasan
Yar ben sevmezdim seni**

**Ay gider aya gider
Elinde maya gider
Küçükten yar sevdim
Emeği zaya gider**

**Ayaza koydum testi
Ayaz bulutu kesti
Ağzı selamlı yarım
Bugün selamı kesti**

Aydedeyi görende
 Oğlan insaf nerende
 Kabahat sende değil
 Sana gönül verende

Ayvya sarısı yarım
 Limon yarısı yarım
 Ben senden ayrılamam
 Lafın doğrusu yarım

Aydoğar Bedir Allah
 Bu sevgi nedir Allah
 Ya o yara bir dönüş
 Ya bana sabır Allah

Ayvayı dalda koyan
 Gözümü yolda koyan
 Sürüm sürüm sürünsün
 Beni gurbette koyan

Ayın peşinde yıldız
 Gezerim gece gündüz
 Gelinlerde gözüm yok
 Dinim imanım bir kız

B

Ayna düştü bayıra
 Şavkı vurdu çayıra
 Gökte nikah kıyılmış
 Yerde kimler ayıra

Bacada yatan oğlan
 Gömleği keten oğlan
 Babam sana kız vermez
 Git para kazan oğlan

Aynam aynam ellere
 Ayna koydum bellere
 Oğlan sevdiği yarı
 Şimdi verdi ellere

Bağa gel bostana gel
 Gülünü destele gel
 Beni burda bekletme
 Yalandan hastalan gel

Bağa girdim nar aldım
Ferah idim daraldım
Yüz kızın arasında
Bir vefasız yar aldım

Bahçe duvarı gedik
Gül dalını eğmedik
Benim canım arkadaşım
Bir selamın almadık

Bağa girdim üzüme
Çubuk battı gözüme
Çubuk seni keserim
Yar görüldü gözüme

Bahçede güller açılıyor
Yarım yoldan geçiyor
Yarım bakma bu yana
Annem camdan gözlüyor

Baharın önü geldi
Bülbülün sonu geldi
Ağla gözlerim ağla
Ağlamak günü geldi

Bahçede güller soldu
Goncalar açıp doldu
Sen benimsin sevdiğim
Annenin gönlü oldu

Bahçe bar olanda gel
Ayva nar olanda gel
Bir geldin hasta idim
Bir de can verende gel

Bahçede hanimeli
Hayatımın temeli
Geceler gündüz oldu
Seni sevdim seveli

Bahçe başı pıtırak
Gelin kızlar oturak
Oturaktan ne çıkar
Bu sevdadan kurtulak

Bahçede içdemidir
Dalları yerdemidir
Her gördüğün seversin
Sendaki midemidir

Bahçede iki soğan
Birini aldı doğan
Doğan olsun kanatsız
Etti beni muratsız

Bahçeler soğan dolu
Arkamız Trabzon Yolu
İster al ister alma
Köyümüz oğlan dolu

Bahçede ki kirazın
Yaprakları solmasın
Uşak düşme peşime
Daha yaşım dolmadı

Bahçelerde badem var
Sallanıpta giden var
Sen böyle değildin
Seni bir öğreten var

Bahçede yeşil çınar
Boyu boyuma uyar
Ben seni içten sevdim
Gençliğim buna yanar

Bahçelerde bal kabak
Açılır tabak tabak
Sen şeker ol ben kaymak
Yiyelim parmak parmak

Bahçedeki bal kabak
Açılır topak topak
Ne oldum dememeli
Sen işin sonuna bak

Bahçelerde biberler
Bize lazoğlu derler
Lazoğlu dedikleri
Kızları çok severler

Bahçeler bağıdı çalar
Gözlerin mavi çalar
Yalnız gitme yar yola
Seni bir avcı çalar

Bahçelerde gül ola
Dalında bülbül ola
Benden başka seversen
İki gözün kör ola

Bahçelerde hurmayım
Yeşil başlı turnayım
Başkasını seversem
Gençliğime doymayım

Bahçelerde menemen
Yar göğsün düğmeleme
Ölürsem kanlım sensin
Gözlerin sürmeleme

Bahçelerde ispanak
Elimde altın tarak
Ben burada yar orda
Aldı beni bir merak

Bahçelerde örümce
Oynar gelin görümce
Oynasınlar bakayım
Bir araya gelince

Bahçelerde kelem var
Beni derde salan var
Eski yar kalk oradan
Yeni yardan selam var

Bahçelerde pırasa
Bu sevdalık olmasa
Haçan oldu olacak
Seven seveni alsa

Bahçelerde kestane
Dökülür tane tane
Dünya dolu yar olsa
Alacağım birtane

Bahçelerde üzüm var
Üzümlerde gözüm var
Eğlen bana sevdiğim
Sana bir çift sözüm var

Bahçelerde lahana
Yaprağı döndü yana
Asker ettiler yarı
Yolladılar Şirana

Bahçelerde maydanoz
Maydanozu yolunuz
Gümüşhane oğlanları
Sizde mi adam oldunuz

Bahçeye attım narı
Narın kabuğu sarı
İnsan hiç terk eder mi
Önce sevdiği yarı

Bardaktan su dökülmez
Taşa tohum ekilmez
Yarım prenses olsa
Bu kadar naz çekilmez

Bahçeye ekтім soğan
Geldi yedi saksagan
Hepmi güzel oluyor
Senin anandan doğan

Başım ağırır başım
Yaşmağa damlar yaşım
Gelin olup giderim
Hani benim gardaşım

Bahçeye gittim marul yok
Bana yardım eden yok
Bütün köyü dolaştım
Bana göre hanım yok

Başında kara başlık
Kalk gidelim kardaşlık
Sormak ayıp olmasın
Cebinde var mı harçlık

Bahçeye kuzu girdi
Bir değil yüzü girdi
Sevdiğim aramıza
Kara kediler girdi

Başındaki çemberin
Solsun dalları solsun
Hadi gidek Fadimem
Ne olacaksa olsun

Bahçeyi belliyorlar
Gülünü elliyorlar
O ne zalim Kelkittir
Sevmeden dilliyorlar

Başındaki tülbendin
Vuruldum oyasına
Acep ben girmiyim
Yarimin rüyasına

Başındaki valayı
Sar dolayı dolayı
Hastamısın sevdiğüm
Yanakların solayı

Ben bir ördek olaydım
Yol üstüne konaydım
Gelen geçen yolcuya
Ben yarimi soraydım

Başladı zara bülbül
Ne demiş hara bülbül
Gül yaprağı düşünce
Düşer efkara bülbül

Ben bir uzun kamışım
Kapına dayanmışım
İster al ister alma
Alnına yazılmışım

Bebeğimin beşiği çamdan
Irgaladım düştü damdan
Beybabası gelir Şam'dan
Nenni nenni nenni yavrum

Ben güvercin olamam
Daldan dala konamam
Mumlar yakıp arasam
Onun gibi bulamam

Ben başıma bağlamam
Kadife kavukları
Pınardan su içmiyor
Peygamber tavukları

Ben kemeñçe çalamam
Dayım darılır dayım
Dayımın kızlarından
Hanidir benim payım

Ben bir gümüş bıçağım
Yalan değil gerçeğim
Beni kim olsa sever
Hem gülüm hem çiçeğim

Ben sana gel mi dedim
Akşama kal mı dedim
Koca kapı dururken
Bacadan in mi dedim

Ben yanarım senin için
 Sen yanarsın eller için
 Çekilmez dertlere düştüm
 Seni ben sevdiğim için

Beylerin bazısına
 Av tutar tazısına
 Ne deyip te ağlayım
 Alnımın yazısına

Beni görsen tanır mısın
 Selam versem alır mısın
 Yazdığım manilerle
 Beni hatırlar mısın

Bıçak koydum yanıma
 Ucu değdi kanıma
 Haçan beni sevmezdin
 Niye girdin kanıma

Benim yarım çok güzel
 Motor üstünde gezer
 Gözlüğünü takınca
 Zeki Müren'e benzer

Bir ay doğdu meşeden
 Yar geliyor köşeden
 Rengini gülden almış
 Kokusu menekşeden

Benim yarım çubuktur
 Yola çıktığı yoktur
 Yollar size emanet
 Dostu düşmanı çoktur

Bir çift bıçak yaptırdım
 Dölek ustalarına
 Doktor ilaç vermiyor
 Sevda hastalarına

Beşkilse'nin başında
 Borana bak borana
 Beşkilse muhtarını
 Çağırırsınlar horona

Bir deynek buldum yolda
 Dalları budak budak
 Bildir beraber idik
 Bu yıl ayırdı felek

Bir garibim bu yolda
Acep sılam ne halde
Yarım için giderim
Selametsiz bu yolda

Bisikleti aynalı
Şu oğlana varmalı
Oğlan çok güzel ama
Annesi olmamalı

Bir güzele vuruldum
Sular gibi duruldum
Bu hasretlik çok fena
Artık bittim yoruldum

Bisikletin kolları
Daraltıyor yolları
Yarın geliyor dediler
Açılısın Gümüşhane yolları

Bir küçücük tefim var
Elimde gergefim var
Bugün yarimi gördüm
Bir parçacık keyfim var

Bitmez içimde derdi
Derdini bana yar verdi
Eli elime değse
Başım göğe ererdi

Bir matara bir zincir
Asıl dalından asıl
Aldılar nazlı yarı
Nasıl edeyim nasıl

Bizim yayla yolunda
Yonulmamış taş olmaz
Bize Kuşyuvalı derler
Kuşyuvalı ile baş olmaz

Bir sigara ver bana
Bak dumana dumana
Ne ben öldüm kurtuldum
Ne sen geldin imana

Bostan aşağı pazı
Gündüz çalmayın sazı
Sen orada ben burda
Kime edeyim nazı

Bostanlarda lahana
Dildim koydum sahana
Öyle bir yar sevdimki
Kendisi salahana

Bu dağın ardı meşe
Koymadım hiçbir köşe
Bu biricik yavrumun
İhtiyacı var eşe

Bostanlarda mor hıyar
Boyun boyuma uyar
İkimizde bir boyda
Ayırmaya kim kıyar

Bu dağın ardındayım
Ceylanlar yurdundayım
Eller kanlı uykuda
Ben sıla derdindeyim

Boynundaki boncuklar
Nazaradır nazara
İkimizi koysunlar
Bir daracık mezara

Bu dağlar meşe dağlar
Çiçeği taze dağlar
Tutayım yar elinden
Gezeyim sizi dağlar

Bu aya hürmet olunur
Herkese izzet olunur
Ramazana mahsus şeydir
Fakire ihsan olunur

Bu dağlar ulu dağlar
Etrafı sulu dağlar
Otursam derdim desem
Dayanmaz ulu dağlar

Bu dağda ot bitermi
Süpürseler gitmezmi
Bir oğlanın kazancı
Onbeş kıza yetmezmi

Bu dağlarda ordu var
Ordu kalkmış yurdu var
Değmeyin dokunmayın
Bende gurbet derdi var

Bu dağları delmeli
Gönüldür eylemeli
Yüreğimden kan gider
Ben seni görmeyeli

Bu gün ayın ilkidir
Beden canın mülküdür
Küçücükten yar seven
Sansar ile tilkidir

Bu dağların arısı
Başköteğin yarısı
Söyle sevdiğim söyle
Gitsin başım ağrısı

Bu kaynanayı netmeli
Kaynar kazana atmalı
Yandım yandım dedikçe
Altına odun atmalı

Bu dere yılan olsa
Sevdiğim bilen olsa
Oturmuşum ağlarım
Yaşımı silen olsa

Bu sabahın serinine
Düştüm derdin derinine
Sabah yeli serindir
Düşme derde derindir

Bu dereden kuş uçtu
Kanadı yere düştü
Ağla gözlerim ağla
Ayrılık bize düştü

Bu yollar uzun yollar
Yar bana üzüm yollar
Ayrılık mektubunu
Saklar da güzün yollar

Bu dünya geçicidir
Gelenler göçücüdür
Bir güç kaynağı varsa
Oda iman gücüdür

Bugün ayın onudur
Yüküm buğday unudur
Evliye gönül verme
Eve gider unuttur

Bugün günde Çarşamba
Yar dağları aşanda
Kuru dağ yeşil olur
Yar yara kavuşanda

Buralar nice iller
Görünmez gece iller
Adamı deli eder
Karakaş ince beller

Bugün hava yaz güzel
Mintanın beyaz güzel
Söylediğim maniyi
Defterine yaz güzel

Bülbül ne yatarsın
Dalım boş değil
Yarımdan ayrıldım
Gönlüm hoş değil

Buğdayı harman ettim
Derdimi ferman ettim
Hiç üzülme meleğim
Efkârı derman ettim

Bülbül olsam güle ne
Turna olsam göle ne
Kimse ilgili değil
Ben yar sevsem ele ne

Bulgur yeme şişersin
Bizim yoldan geçersin
Çok bekleme penceremi
Kösteklenir düşersin

Bülbül yuvada inler
Susan kalbini dinler
Benim kalbimde sensin
Senin kalbinde kimler

Bunca gamet bunca derdi
Zalim felek bana verdi
Herkes muradına erdi
Benim yarım gelmedi

C

Cam üstünde çiçeğim
Uçlarını biçeyim
Senin gibi güzelden
Ben nasıl vazgeçeyim

Cemi cemi cem cemi
Yenge al emicemi
Almazsan emicemi
Kırarım kemeñçemi

Cam üstünde durursun
Cama tak tak vurursun
Oku sevdiğim oku
Belki benim olursun

Cici pabucum cici
Gezerim Samsun içi
Öyle bir yar sevdimki
Kavrulmuş fıındık içi

Canımın cananısın
Dünyaların balısın
Gel sevdiğim al beni
Derdimin dermanısın

Cigaramı yandırdım
Pencereye kondurdum
O uyuyan gözleri
Öptümde uyandırdım

Cebimde çakısı var
Ne yaman uykusu var
Girsem yarin koynuna
Lavanta kokusu var

Cigaramın dumanı
Yoktur yarin imanı
Olsa yarin imanı
Kalkar dağın dumanı

Cebimde fıındık içi
Yoktur yiğidin suçı
Yiğidim yiğit ama
Evleri gavur içi

Ç

Çakı bıçak hasbıçak
 Babam dükkan açacak
 Evlenmeyin bekarlar
 Naylon kızlar çıkacak

Çay aşığı çeperler
 Dibine bel teperler
 Ben içerden yanmışım
 Dışardan su serperler

Çama çam eklenir mi
 Çam dibi beklenir mi
 Yar askere gidende
 Yirmi ay beklenir mi

Çay aşığı çim tutar
 İki gelin mum tutar
 Küçüğünü seversen
 Büyüğünü huy tutar

Çamdan sakız akıyor
 Kız nişanlın bakıyor
 Çamın dalı kırıldı
 Kız nişanlın vuruldu

Çaya iner ağlarım
 Gülü deste bağlarım
 Birisi benim için
 Birini yare bağlarım

Çarşıda gezen oğlan
 Ceketini güzel oğlan
 Bana gönlün var ise
 Parayı kazan oğlan

Çayda çınar ağacı
 Çift gezer iki bacı
 Büyüğü helemele
 Küçüğü can ilacı

Çarşıdan kumaş aldım
 Atımı suya saldım
 Sevdiğim elden gitti
 Ben artık yalnız kaldım

Çekme kırat çekme
 Kırdın kolumu
 Körpe yavruların
 Bekler yolumu

Çekmecemin kilidi
Üstünü gül bürüdü
Sen orada ben burda
Yazık ömrüm çürüdü

Çeşme susuz olur mu
Dibi kumsuz olur mu
Evliler neyse ama
Bekar yarsız olur mu

Çemberi aldım onbeşe
Yudum serdim güneşe
Senin adın gül ise
Benimki de menekşe

Çıkardım sığırları
En önde karalısı
Derinden sarılmıyor
Yüreğimin yarası

Çerçi karanfil satar
Kokusu dostu tutar
Benim yarım çok güzel
Çirkinlere kim bakar

Çıktım ceviz dalına
İndim yaralarına
Allah sabırlar versin
Asker karılarına

Çeşme başı beklerim
Vay benim emeklerim
Seninle dalga geçtim
Sevdiğim başka benim

Çıktım dağın başına
Aşlamayı aşladım
Sevdalık iyi şeydir
Bende yeni başladım

Çeşme başında testiler
Suyu bentten kestiler
Ayşe kızın resmini
Gazeteye bastılar

Çıktım dere yukarı
Buldum kuşun folunu
Pencereden aşağı
Çer boncuklu kolunu

Çıktım erik beline
Güzellerin eline
İnşallah kocan ölür
Ben kalırım yerine

Çorabın ağına bak
Destele bağına bak
Yar aklına gelince
Memleket dağına bak

Çıktım eşik üstüne
Yarı görmek kastine
Yar yeşil yazma örtmüş
Dal fesinin üstüne

Çubuk vurdum çimene
Çimenin çiçeğine
Adam sevda eder mi
Elin küçüceğine

Çiçekler dalda kaldı
Balıklar salda kaldı
Hafta geçti gelmedi
Gözlerim yolda kaldı

D

Çini tabağım çini
Yeyim ağzın içini
Dün gece neredeydin
Gönlümün güvercini

Dağ başında değirmen
Değirmene ben girmem
Döğerse kızlar döğsün
Gelinlere döğülmem

Çitimi çit ederim
Ucunu bit ederim
Sizin gibi kızları
Kapıma it ederim

Dağa gider oduna
Mehmet derler adına
Biz Mehmede kız verdik
Saniye derler adına

Dağda harman olur mu
Beye ferman olur mu
Yana yana kül oldum
Küle derman olur mu

Dağdan kestim gürgeni
Baltamda yok yarayım
Gördüm güzel kızları
Paramda yok alayım

Dağda biten darıdır
Balı yapan arıdır
A kız sana sorsalar
Benzin niçin sarıdır

Dağdan kestim kereste
Kuş besledim kafeste
Dediler yarin hasta
Yetiştim son nefeste

Dağda geyik izleri
Eğridir boynuzları
Ben yarimi tanımım
Sürmelidir gözleri

Dağdan tuttum bir keklik
Yara yazdırdım mektup
Bir yüzü selam, kelim
Bir yanı hasretlik

Dağda gördüm bir geyik
Geyiğin boynu eğik
Nedenini sorarsan
Sinede yarası büyük

Dağı bağ eden felek
Bağı dağ eden felek
Eli kızıl kandedir
Yuva dağıtan felek

Dağdan kestim çınarı
Çınarın dalı sarı
Ağlamaktan kurudu
Gözlerimin pınarı

Dağın başında tandır
Yandır Allahım yandır
Beni şahin kuş eyle
Yarin dizine kondur

Dağlar ağardı kardan
Mektup gelmez o yardan
Yolla bana bir mektup
Kurtar beni bu dardan

Dağları delemedim
Yanına gelemedim
İzinim el elinde
İzinsiz gelemedim

Dağlar duman içindir
Yeller harman içindir
Güzel güzel gelinler
Derde derman içindir

Dağların ardı çöldür
Dediler yarin çildir
Çil olsun çirkin olsun
Bana bir deste güldür

Dağlarda elma olmaz
Dibinde kalma olmaz
Savuştur sen lafları
Elbet yanına kalmaz

Dağların ardı gardan
Mektup gelmedi yardan
Sana bir mektup yazdım
Gözümde akan kandan

Dağlarda meşelerde
Gülyağı şişelerde
Ben sevdim eller aldı
Ben kaldım köşelerde

Dağların eli geldi
Bulanık seli geldi
Ağla gözlerim ağla
Ayrılık günü geldi

Dağları dağlasınlar
Koy verin ağlasınlar
Yarimin mendiliyle
Yaramı bağlasınlar

Dağların ensesine
Uyandım yar sesine
Yarim keklik ben avcı
Düşmüşem ensesine

Dağların taşları var
Yarin yay kaşları var
Halini bildirmeye
Gözünün yaşları var

Dama vurmuş küskünü
Oldum yarin düşkünü
Yalın ayak baş açık
Yolda kaldım kış günü

Dam üstünde el eder
Küpeler gel gel eder
Göz yaşımı toplasam
Bir dalgalı sel eder

Damda kürek atarım
Gölgesinde yatarım
Kaynanan ölmüş deseler
Kırk gün oruç tutarım

Dam üstüne dam yaptım
Çıktım kırana baktım
Dediler yarin gelmiş
Çifte lambalar yaktım

Dantel örerim geniş
Genişliği bir karış
Rica ederim kardeş
Derslerine çok çalış

Dama buğday sererler
Çıkma boyunu görerler
Saçının ebrusun teli
Hançere boy örerler

Davulumu şişirdim
Derelere düşürdüm
Senin gibi yiğitin
Ben yemeğini pişirdim

Dama girdim dam iki
Penceresi oniki
Ellerin yari geldi
Hani bizim boz tilki

Değirmen üstü çiçek
Orak getir gel biçek
Benim yarım güzeldir
Orta boylu mor çiçek

Değirmenin başında
Vardır su keseciği
Sen delikanlıysan
Bende kiraz çiçeği

Deniz dibi kum kaya
Güzelim benzer oya
Nasıl verem olmayım
Günleri saya saya

Değirmenin bendine
Döner kendi kendine
Kara gözlü Fatma'yı
Kandırırım kendime

Deniz dibi sarmaşık
Görmeden oldum aşık
Güzelleri görünce
Kalbime dolar ışık

Değirmene su tuttum
Dereleri kuruttum
Yarım senin yüzünden
Evi barkı unuttum

Deniz üstü bulutlar
Yaprağın döktü dutlar
Hiç durmadan gel yarım
Kesilmesin umutlar

Demir döverim demir
Kızgın kor üzerinde
Ben yarimi beklerim
Evlerinin önünde

Deniz üstü milayım
Şaştım kimi alayım
Uyan uyan sar beni
Yar olduğun bileyim

Demir yolunda çiçek
Şimdi tren gelecek
Benim sevdiğim oğlan
Beyaz takım giyecek

Denize dalan bilir
Bir balık olan bilir
Bekar kızın halinden
Bekar oğlanlar bilir

Denize daldım çıktım
Bir balık aldım çıktım
Güzellerin içinden
Güzeli aldım çıktım

Dere aşağı kurt izi
Ağzında körpe kuzu
Gel sevdiğim kaçalım
Baban duymasın bizi

Denizin dibindeyim
Saatin dördündeyim
Eller tatlı uykuda
Ben senin derdindeyim

Dere boyu buz gider
Bir kınalı kız gider
Kız yolunu şaşırılmış
İnşallah bize gider

Denizin dibindeyim
Bir su verin içeyim
Peşime düşenlerin
Kefenini biçeyim

Dere boyu kurt izi
Düşman ayırdı bizi
Düşman gözün kör olsun
Mevlam kavuştur bizi

Denizler kadar derin
Rüzgarlar kadar serin
Senin en güzel yerin
Kahverengi gözlerin

Dere geliyor dere
Kumunu sere sere
Dere beni al götür
Yarin olduğu yere

Dere akıyı dere
İki taştan bir yere
Bağladılar başımı
İstemediğim yere

Dere içinde çanak
Gel ovalım bacanak
Dere aldı çanağı
Kaybettim bacanağı

Derede tavşanlar
Yine oldu akşamlar
Evli gider evine
Bekar nerde akşamlar

Derenin akışına
Yarimin bakışına
Bu canım kurban olsun
Sevdiğimin yoluna

Dereden sel geliyor
Yarım nerden atlasın
Alacağım ben seni
Düşmanların çatlasın

Derenin derincesi
Akarsuyun incesi
Dün gece neredeydin
Gönlümün eylencesi

Dereler katar katar
Zinciri suya batar
Sen bana bakma yarım
Gönlümde aslan yatar

Derenin deriniyim
Kindinin seriniyim
Eller ne derse desin
Ben yarimin gülüyüm

Derelerde hurma
Kızların kaşı burma
Kız Allah'ın seversen
Beş günden fazla durma

Derenin kenarında
Sarı yılanın folu
Geldi geçti karşıma
Gözleri dolu dolu

Derelerin uzunlu
Kıramadım buzunu
Aldım çerkez kızını
Çekemedim nazını

Derenin kenarında
Aşlamayı aşladım
Sevda çok iyi şeydir
Daha yeni başladım

Derenin kıyısında
Kanca attım balığa
Yeni çıktın kundaktan
Başladın sevdalığa

Doldurdum tüfeğimi
Koydum yolun üstüne
Kanlı dere akıyor
Nazlı yarin üstüne

Dert bende yare bende
Ey olmaz yare bende
Yuvasız kuşlar gibi
Olmuşum perakende

Döşek ottur atılmaz
Satam desem satılmaz
Kuş tüyü döşek olsa
Gamlı günde yatılmaz

Dertliyim dermanım yok
Köylüyüm harmanım yok
İsterim yara gidem
Elimde fermanım yok

Dudakları nar gibi
Dişleri kar gibi
Zannetmem birinin olsun
Gönlümdeki yar gibi

Dinle beni gardaşım
Benim can yoldaşım
Kurtulacak milletim
Benim kurbandır başım

Duman aldı dağlara
Yayıldı ovalara
Bu benim nazlı yarım
Geldi mi? buralara

Dinle sözlerimi hala
Allah versin size sefa
Ramazanda pişirirler
Helvacılar türlü helva

Duman dere yukarı
Bir yayılması vardı
Oğlan kızı görünce
Bir bayılması vardı

Duman dere yukarı
Kılavuzdur kılavuz
Alır kaçarım seni
Ninen kalır yalanuz

Dut ağacı dut verir
Yaprağını kıt verir
Oğlan büyük kız küçük
Sevildikçe tat verir

Dumanım derelere
Düştüm derin göllere
Kurban olayım yarım
O incecik bellere

Dut ağacı düzdedir
Dalı öte yüzdendir
Yar mendilin yitirmiş
Aramasın bizdedir

Dumanım yaylayamam
Kız senden ayrılamam
Kız senden ayrılırsam
Halim yamandır yaman

Duvar da eleğim var
İçinde meleğim var
Suya giden güzel kız
Yol üstü dileğim var

Dumanlı derelere
Ben de duman olayım
O kırmızı yanağa
Bende kurban olayım

Duvar da elek olmaz
İçinde melek olmaz
Kurban olduğum güzel
Yol üstü dilek olmaz

Dut ağacı boyumca
Dut yemedim doyumca
Ağzım dilim lal olsun
Yar demedim doyumca

Dün ağaca yaslandım
Yağmur yağdı ıslandım
Ben yarimin yanında
Cahil idim uslandım

Dünya değirmen döner
İnsan ışıktır söner
Sevip de alamadım
Yanar yüreğim yanar

Ehli keyfe keyf verir
Kahvenin kaynaması
Eşeği baştan çıkarır
Şıpanın oynaması

Düştüm kurdun peşine
Düştüm kırdım belimi
Kızlar tutsun kilimi
Ben bağlayım belimi

Ekin ekdim çorağa
Hiç gelmiyor orağa
Bizim köyün kızları
El yatırır orağa

E

Eğil dağlar eğil
Üstünden aşam
Yeni talim çıktı
Nasıl kavuşam

Ekin ekdim düzlere
Diken oldum gözlere
İşte ben gidiyorum
Buralar kalsın sizlere

Eğilde bağla yarım
Potinin bağlarını
Ağlamalı mı aşın
Zigana dağlarını

Ekin ekdim göllere
Yoldurmadım ellere
Onbeşimde yar sevdim
Ondan düştüm dillere

Ekin ekdim gül bitti
Yerinde bülbül öttü
Ötmeyeydin a bülbül
Yarım elimden gitti

Ekin ekdim hozana
 Kamış gibi uzana
 Ana gözün kör olsun
 Beni verdin hızana

Elif benim ezberim
 Kan ağlıyor gözlerim
 Ben o yarin yolunu
 Ölenecek beklerim

Elbisemin eteği
 Pilelidir pileli
 Benim sevdiğim oğlan
 Kulelidir kuleli

Elif dedim be dedim
 Kız ben sana ne dedim
 Darıldın ise eğer
 Darılma şaka dedim

Elbisemin robası
 Yok yarimin babası
 Ben yarimden istemem
 Gelinlik urbası

Elif üstünde mimler
 Bülbül yuvada inler
 Benim kalbimde sensin
 Senin kalbinde kimler

Elbisesi karadan
 Yar gelir Ankara'dan
 Başka biri var ise
 Ben çıkayım aradan

Elifim noktalandı
 Az derdim çokçalandı
 Yetiş gel nazlı yarım
 Mezarım tahtalandı

Elek altında haşhaş
 Dili bülbüllü kardaş
 Dağlar kalksın aradan
 Kavuşak bacı kardaş

Elinde süt küleği
 Sütten beyaz bileği
 Beni yardan ayıran
 Olur Cehennem direği

Elindeki odunu
Yaba mı yapacaksın
Çok ürme kara köpek
Beni mi kapacaksın

Elma dalını eşıyor
Yar boynunu büküyor
Bükme yarım boynunu
Askerliğim bitiyor

Elma attım denize
Geliyor yüze yüze
Eller düğün yapıyor
Bizimki kaldı güze

Elmayı dalda gördüm
Dalını yerde gördüm
Çıktım seyyah gezmeye
Ben yarı orda gördüm

Elma attım ezildi
Tavuk yola düzüldü
Benim bir abim var
O da asker yazıldı

Entarin iki yaka
Usandım baka baka
Geldi yanımdan geçti
Canımı yaka yaka

Elma attım sel aldı
Bir kız sevdim el aldı
Oğlan gözün kör olsun
Elim koynumda kaldı

Entarinde filizi
Kim bilir kalbimizi
Esti bir hafif rüzgar
Ayırdı ikimizi

Elma dalda kızarmış
Yar bana mendil almış
O yar bize gelecekken
Evde uykuya dalmış

Entarisi ak yarım
Döne döne bak yarım
Sen orada ben burda
Ölüm bize hak yarım

Entarisi al basma
Her lafa kulak asma
Kabahat bende ama
Sen yine bana küsme

Eski ayva yeni nar
Niçin küstün bana yar
Sen küersen ben küsmem
Senden başka kimim var

Entarisi dar gibi
Yanakları kar gibi
Açılıp örtülüyor
Bana gönlü var gibi

Et yedim elim yağlı
Şal kuşak belde bağlı
Vallahi de alırım
Başım askere bağlı

Entarisi dutlu mutlu
Bugün hava bulutlu
Ben yarimi görmedim
Görenlere ne mutlu

Etme yar yazık sana
Bal koyduk azık sana
Sen ölme ben öleyim
Yiğitsen yazık sana

Entarisi enden iyi
Buldun mu benden iyi
Ben de bir yar seveyim
Gülmesi senden iyi

Ev ardında ot bitti
Yarım gurbete gitti
Yar gurbetten gelince
Yollarda çimen bitti

Eridi közler
Tükendi sözler
Yarım sende yok muydu
Utandır gözler

Evin önünde vişne
İşle sevdiğim işle
Bizim eve yakışır
Kıravatlı enişte

**Evin üstü kabandır
Bu can sana kurbandır
Gidişin beni yaktı
Gelişin ne zamandır**

**Evlerinin direği
Kardan beyaz bileği
Yarı çirkin olanın
Kabul olmaz dileği**

**Evleri gediktedir
Yeşil perdeliktedir
Ben yarimi tanım
Beşinci bölüktedir**

**Evlerinin önü marul
Sular akar harıl harıl
Eğer beni seversen
belden sıkı sarıl**

İnce

**Evleri karşımızda
Sevdası başımızda
Bu nasıl zalim sevgi
Gencecik yaşımızda**

**Evlerinin önüne
Sürdüm mavi boya
Pencereden bakana
Sarılam doya doya**

**Evleri yakın yarım
Hamayıl takın yarım
Düşmanlar kol kol oldu
Kendini sakın yarım**

**Ey Ayeser Ayeser
Güz gelir dağlar eser
Sevdağ günlerimde
Etiler beni asker**

**Evlerinin direği
Kardan beyaz bileği
Yarı asker olanın
Elbet yanar yüreği**

**Ey ormanlar ormanlar
Okunuyor feramanlar
Şu benim dertlerime
Bulunmuyor dermanlar**

Ey telmeni telmeni
Nedir senin hallerin
Deniz dalgası gibi
Yalpa vurur şalvarın

Filtireli sigara
Yaktın beni kaynana
Bütün suçlar bende mi
Sen oğluna baksana

F

Formika sandığım var
İçine çeyiz koydum yar
Alacaksan al artık
Çeyiz tamam oldu yar

Fındık çubuğu gibi
Dalsız büyüdüm dalsız
Ana evlatlarından
Benmiydik ikbalsiz

Fundalıktan aşağı
İndim kızın yanına
O davrandı bıçağa
Ben davrandım orağa

Fındık fıstık olur mu
Ateş yastık olur mu
Sen orada ben burda
Böyle dostluk olur mu

G

Fırın üstünde fırın
Engeller geri durun
Yarım bugün gelecek
Altın iskemle kurun

Garibim yoktur arkam
Kanadım yoktur kalkam
Sılam aklıma geldi
Çıkam dağlara bakam

Garip dağın odunu
Yakan bilir tadını
Kız doğuran analar
Gülsüm koysun adını

Gel benim hacı yarım
Başımın tacı yarım
Eller bana acımaz
Sen bari acı yarım

Gece çıktım ayaza
Sarıldım bir beyaza
Öyle bir yar sevmişim
Hem okuya hem yaza

Gel yarım konuşalım
Konuşurken görsünler
Bizi konuştu diye
Beni sana versinler

Gece çıktım dışarı
Kara tavuk okuyor
Kızların nişanlısı
Bana çorap dokuyor

Gelene bak gelene
Dağda sapan sürene
Mezarım yüksek yapın
Yar gelip gölgelene

Gece çıktım dışarı
Kara tavuk ötüyor
Abimin nişanlısı
Bana yelek örüyor

Geline bak geline
Kına yakmış eline
Gelin kurban olayım
Belinin kemerine

Gece gündüz düz geldi
Yaprak döktü güz geldi
O yarin ayrılığı
Yine bana az geldi

Gelinin sırma telleri
Karda beyazdır elleri
Yolcuyu yoldan çevirir
Yarimin tatlı dilleri

Gemi geldi durdu mu
İskeleye vurdu mu
Söyle ey seher yeli
Yar halimi sordu mu

Gemi geliyor gemi
Türk bayrağı çekmiş
Benim sevdiğim oğlan
O gemiyle gelecekmış

Gemi geldi rıhtıma
Niyet çektim şansıma
Ne talihsiz başım var
Yol göründü bahtıma

Gemi geliyor gemi
Oniki direklidir
Selam verdim almadı
Ne hain yüreklidir

Gemi gelir enginden
Kürekleri kendinden
Şu zamane kızları
Pek hoşlanır zenginden

Gemi geliyor gemi
Yanları tenekeli
Şoförleri almayın
Şoförler tehlikeli

Gemi gelir yan yatar
Demirini çift atar
Gümüşhane kızları
Kaşlarını pek çatar

Gemi geliyor gemi
Denizi yara yara
Kız ben seni alacam
Başına vura vura

Gemi geliyor gemi
Yelkenleri kumaştan
Ne annem var ne babam
Yaratıldım bir taştan

Gemici başı mısın
Cevahir taşı mısın
Sana versem bir nişan
Cebinde taşır mısın

**Gergefte sırma mısın
Bağdatta hurma mısın
Ben burda ah ederim
Sen orda duymaz mısın**

**Giderim giderim
Yolum yan gelir
Ah çekip ağladıkça
Yüreğimden kan gelir**

**Gezmeden insan yorulur
Akşam ezanı sorulur
Ramazana mahsus şeydir
Tiryaki olan darılır**

**Giderim gittikçe ben
Dizlerim tuttukça ben
Ah çekerim ağlarım
Bülbüller öttükçe ben**

**Gide gele ormana
Hep kırdım çalıları
Yamalı elbisemle
Bastırdım karıları**

**Gidersen bize uğra
Kebabı köze doğra
Benden başka seversen
Dermansız derde uğra**

**Gider gemi durmadan
Direkleri burmadan
Nere gidersin gemi
Ben yarimi sormadan**

**Gidersen yolun olur
Kurbanın kulun olur
Nerden çadır açarsan
Orda yorganın olur**

**Giderim ağla beni
Zülfüne bağla beni
Ben buralı değilim
Oturda ağla beni**

**Gidin bulutlar gidin
O yare haber verin
O yar uykuda ise
Uykuyu haram edin**

Gidiyom gidemiyom
 Al yeşil giyemiyom
 Gıybetine vuruldum
 Yüzüne diyemiyom

Gitme gidenler ile
 Boyu fidanlar ile
 Yaz da bir mektup gönder
 Gelip gidenler ile

Gidiyorum el eyle
 Pencereden yol eyle
 Sırmalı zülüfleri
 Yüzüne perde eyle

Gitme yar yazık sana
 Bal koydum azık sana
 Sen ölme ben öleyim
 Yiğitsin yazık sana

Gidiyorum Torul'a
 Ben yorula yorula
 Babam beni vermedi
 İki gözü kör ola

Gittim çadır biçmeye
 Eğildim su içmeye
 Dediler yarin geldi
 Kanat gerdim uçmaya

Gidiyorum yaylaya
 Su bağlaya bağlaya
 Asker oldum giderim
 Ben ağlaya ağlaya

Gittim dere yukarı
 Bulandırdım gölleri
 Ben ettim sevdalığı
 Sevindirdim elleri

Git yarım uğur ola
 Düz ova yolun ola
 Benden başka seversen
 İki gözün kör ola

Giydin beyaz işliyi
 Gel salına salına
 Seni katar da yerim
 Bizim köyün balına

Giymiş bir dar kundura
Yar gelir dura dura
Aşkından yara oldu
Bağrıma vura vura

Gökte uçan tayyare
Boyaların soldu mu
Asker ettin yarimi
Alayların doldu mu

Goncanın haline bak
Bülbülün zarına bak
Elem çekme nazlı yar
Hak- Kerim yarına bak

Gökte uçan tayyare
Selam söyle o yare
Ben kendime yar buldum
Bulsun kendine çare

Göğer bostanım göğer
Su gelir bendi döver
Küçükten yetim kaldım
Her gelen beni döver

Gökte yıldız bir tane
Sarılmış mor mintana
Benim gibi kul katar
Senin gibi sultana

Gökte turnalar çekilir
İner yerlere dökülür
Yardan ayrılanın beli
Onbeş yaşında bükülür

Gökte yıldız ellidir
Ellisi de bellidir
Ben o yarı tanırım
Yürüyüşünden bellidir

Gökte uçan kırlangıç
Kanadı yangıç yangıç
Beni yardan ayıran
Kan kussun avuç avuç

Gökte yıldız mah gider
Kah eğlenir kah gider
O benim nazlı yarım
Dün gece nerden gider

Gökte yıldız oniki
Yar benden bıktı mı ki
Hatırımı sormuyor
Kalbini yıktım mı ki

Gökten zembil iniyor
Fırıl fırıl dönüyor
İlişmeyin zembile
Kısmetimdir geliyor

Gökte yıldız üç nişan
Çetindir aşka düşen
Ya Huridir ya Melek
Sevdiğine kavuşan

Gömleğimin önünde
Sıra sıra nakış yar
Kurban olayım yarım
O ne biçim bakış yar

Gökte yıldız yüz altmış
Kaşları kalem çatmış
Kurban olduğum Allah
Yarı güzel yaratmış

Gugulumun tepesi
Yuvalıdır yuvalı
Arkamdan asılıyor
Manilerin çuvalı

Gökteki teraziler
Gönlüm yarı arzular
Ben dediğim olmadı
Oldu kara yazılar

Gül ektim evlek evlek
Dadandı kara leylek
Yazı beraber ettik
Kışın ayırdı felek

Gökteki yıldızları
Sayarım elli elli
Kız beni seviyorsun
Gözlerinden besbelli

Gül gülün arasında
Gül bunun neresinde
Sevdikte ayrı düştük
Cahillik arasında

Gülün yaprağı kat kat
Ağlarım saat saat
O yarın bahçesine
Yapsalar beni ırgat

Güneylerde gendime
Söyleyin efendime
Nazlı nazlı gezmesin
Nazar değer kendine

Gümüşhane'den kaz yolla
Mektubunu yaz yolla
O mektubun içinde
Bir meraklı söz yolla

Gürgen budaklanır mı
Yaprağı saklanır mı
Anasının yanında
Kızı kucaklanır mı

Gün bitti güneş gitti
Benim yarım dün gitti
Keşke gitmez olaydı
Yüzünü döktü gitti

Güverte yok diyorlar
Nereye gidiyorlar
Güvertenin üstünde
Donanım ediyorlar

Güneşlerde karardım
Senin için sarardım
Eğer beni almazsan
Başın belaya kalsın

Güvercin güle döndü
Gözyaşım sele döndü
Üç gündür yar gideli
Mahalle çöle döndü

Güneşte yok ayda yok
Durgun akan suda yok
İyilik et herkese
Kötülükten fayda yok

Güvercin havadadır
Bir eşi yuvadadır
Bir elim yar elinde
Bir elim duadadır

Güvercin vurdum kalkmaz
 Kanı sel olmuş akmaz
 Küçücükten sevdiğim
 Şimdi yüzüme bakmaz

Ha bu benim kıratım
 Geliyor adım adım
 Aldattın gelinleri
 Kızlarla çıktı adın

H

Ha bu dağın başını
 Kürüseler taşını
 Yeni güveyi yaptım
 Kaynımın kardeşini

Ha bu benim bıçağım
 Tütün doğrayacağım
 Doğradığım tütünden
 Yare yollayacağım

Ha bu dere kanlıdır
 Balıkları canlıdır
 Ha bu köyün kızları
 Hep bana nişanlıdır

Ha bu benim bıçağım
 Trabzon yapısıdır
 Aç koynuna gireyim
 Cennetin kokusudur

Ha bu dere taşmaz mı
 Yol kırandan aşmaz mı
 Ağlama anacığım
 Ayrılan kavuşmaz mı

Ha bu benim kemeçem
 İnce öteği ince
 Milyoner kızı oldun
 Sıra bana gelince

Ha buradan bu yana
 Ben inemem inemem
 Küçücüksün sevdiğim
 Sözüne güvenemem

Halka yüzük parmakta
Benim yarım konakta
Yarabbi sen kavuştun
Harman ile tırmıkta

Hasanbey'in yolları
Ne dolayı dolayı
Hasanbeyden kız almak
Ne kolay kolay

Harman yeri tutarlar
Büyük kıızı satarlar
Küçüğüne gelince
Bülbül gibi öterler

Hasır altı nem alır
Kart kızları kim alır
Alırsa fakir alır
Almazsa evde kalır

Harman yolu yarıldı
Kaynanam bana darıldı
Darıldıysa darılsın
Oğlu bana sarıldı

Hasta düştüm gelmezsin
Hatırımı sormazsın
Dilindekini söyle
O da yarım kalmasın

Harmana kuyu kazdım
Yar okudu ben yazdım
Şu kızların derdinden
Bayıldım öyle yazdım

Hava havalanıyor
Hava bulutlanıyor
Benim sevdiğim oğlan
Yeni bıyıklanıyor

Harmandan gel harmandan
Gel kaçalım ormandan
Sevdalık çeke çeke
Ben kesildim dermandan

Havuz başı su başı
Ben istemem onbaşı
Olursa çavuş olsun
Dosta düşmana karşı

Hediye aldım elime
Gittim düğün evine
Gelin oturmuş ağlar
Annemden ayrılmam diye

Horundayım horonda
Kanterlerim akıyor
İşmar eyleme yarım
Düşmanlarım bakıyor

Hey heyledim koyuna
Orman aralarına
Kurban olayım yarım
O selvi boylarına

Hoş geldin safa geldin
Canıma cefa geldin
Ne ben öldüm kurtuldum
Ne sen insafa geldin

Hıçkırık tuttu beni
Tuttu kuruttu beni
Elin oğlu değil mi
Gitti unuttu beni

Huzuruna gireyim
Önünde eğileyim
Şayet kabul etmezsen
Bu dünyadan gideyim

Hoca geliyor hoca
Elinde yeşil bohça
Şimdi kızlar istiyor
Eli bastonlu koca

İ

Horon oynamayla
Horon yeri düz olmaz
Kadife giyinmeyle
Kocakarı kız olmaz

İğne iğne izini
Görsem yarın yüzünü
Bir desem beş ağlasam
Düşmanların sözünü

İğnem düştü takarım
Çok hastayım yatarım
Yarin gelmiş deseler
Ölü olsam kalkarım

İnce bele bel derler
Kalınına ne derler
İnce belin üstüne
Her gün bir kan ederler

İki batta bir ettik
Dağa oduna gittik
Yarinen konuşurken
Akşam namazı ettik

İnce uzun beline
Hayran olurum hayran
Ben ondan su istedim
O da veriyor ayrılan

İki sahan yanyana
Su içtim kana kana
Seni doğuran ana
Olsun bana kaynana

İnce yazmamı büzmedim
Ben canımdan bezmedim
Şükür olsun mevlaya
Deli olup gezmedim

İki tahta çattılar
Arasından baktılar
Hele yaşım oniki
Bana nişan taktılar

İnce yoldan kız geçer
Saray kapısını açar
Ağzım dilim söylemez
Gönlümden neler geçer

İn koyunun önüne
Koyun yemesin tuzu
Ağlatmayın yiğidi
Verin sevdiği kızı

İncecik oklava mısın
Sen yaban toprağı mısın
Yabanda bir gül açmış
Sen onun yaprağı mısın

İncidir o kızın dişi
 Hilaldir gelinin kaşı
 Gelin bir bülbüle benzer
 Kız kafeste dudu kuşu

İsmini yaz satıra
 Ölüm gelmez hatıra
 Ölürsem ben ölürüm
 Resmin kalsın hatıra

İncirin sütü akar
 Aktığı yeri yakar
 Yar askere gidiyor
 Gözümden yaşlar akar

İstanbul iki direk
 Suyu nerden indirsek
 Kuşlar dilden anlamaz
 Yare mektup göndersek

İndim çeşme başına
 Yıkadım kaşıkları
 Anne niye ayırdın
 Biz gibi aşıkları

İstanbul yollarından
 Süzer geliyor süzer
 Oğlunuz güzel ama
 Kızımız daha güzel

İndim dereye kadar
 Bulamadım izini
 Ender kalsın perçemlik
 Göremedim yüzünü

İstanbul'da terziler
 Dike dike bezdiler
 Kalk da gel yavrucuğum
 Senden şüphe sezdiler

İpekli peştamalın
 Bak yanına yanına
 Annen ekmek doğruyor
 İkimizin kanına

İstanbul'un düzünü
 Taksi sarmış yüzünü
 Kalksa Muhannet dağlar
 Görsem annem yüzünü

İşimde kararım yok
Karım yok zararım yok
Bunca insan içinde
Birtek benim yarım yok

Kadifedendir fesi
Sokaktan gelir sesi
Yarime çorap ördüm
Has ipekten çilesi

İşte geldi gidiyor
Mutlu günler bitiyor
Onbir ayın sultanı
Bize veda ediyor

Kahve içtim fincandan
Elbisesi mercandan
O yar seviyor beni
Hem yürekten hem candan

İzmir'in üzüm bağı
Bursa'nın Uludağı
Yarini görmeyenin
Erir yürekten yağı

Kahve pişir mor olsun
Dök fincana durulsun
Hasretlik çektiyenin
İki gözü kör olsun

K

Kahve pişir mor olsun
Koy fincana durulsun
Benim sevdiğim olsun
Dağlar başı yel olsun

Kabak ektim döl attı
Dibinde yılan yattı
Senin o cahil baban
Beni gurbete attı

Kahvelerin pişti mi
Soğudu yar içti mi
Sormak ayıp olmasın
Yar buradan geçti mi

Kahvenin telvelisi
Olmuşum yar delisi
Güzellerin içinde
Sevilir cilvelisi

Kapılarım kalındır
Komşularım zalımdır
Eller ne derse desin
Hürü benim zarımdır

Kalenin ardı mildir
Bizi ayıran kimdir
Ayırsalar atsalar
Yine kalbimiz birdir

Kapısından yukarı
Çıkمام davul zurnasız
İtin köpeğın oğlu
Etti beni muratsız

Kalenin dibindeyim
Saatin dördündeyim
Eller derin uykuda
Ben yarın derdindeyim

Kapıya keçi geldi
El attım saçı geldi
Ben ayrılık bilmezdim
Ayrılık göçü geldi

Kalpteki izler
Adım adım filizler
Bendeki gözler
Arkadaşını özler

Kapıyı vuran kimdir
Açın bakın o kimdir
Yaralarım sızlıyor
Belki gelen hekimdir

Kapıları kanatlı
Kafiyem saltanatlı
Neyleyim saltanatı
Kardeşim kana battı

Kar yağar da elekler
Korku dağları bekler
Gitti yarım askere
Yandı yine yürekler

**Kar yağar ince ince
Gül açar gonca gonca
Hiç hoş değilsin yarım
Seni bana sorunca**

**Kara kara kazanlar
Kara yazı yazanlar
Cennet yüzü görmesin
Aramızı bozanlar**

**Kar yağar kar üstüne
Kar yağar nar üstüne
Lal olasıca diller
Her mani yar üstüne**

**Kara kaşlı yarım
Sırma saçlı yarım
Hasretine dayanmaz
Bu yaralı kalbim**

**Kar yağıyor yağıyor
Çıktı çarık bağına
Yitirdim nazlı yarı
Gitti Gavur Dağı'na**

**Kara kazan koldadır
Yavrum uzak yoldadır
Ses veririm ses almaz
Dağlar aramızdadır**

**Kar yağıyor yağıyor
Abamı giyeceğim
İhtiyara varıp da
Baba mı diyeceğim**

**Kara koyun etlidir
Yavruları tatlıdır
Dul erkek alan kızlar
Ölmez ama dertlidir**

**Kara asfalt üstünden
Taksiler gelir geçer
Benim sevdiğim oğlan
Bana hergün göz eder**

**Kara koyun etli olur
Kavurması tatlı olur
Kızı dula verince
Ölmez ama dertli olur**

Kara koyun meliyor
Yüreğimi deliyor
Yarin kaval çalışı
Beni deli ediyor

Kara üzüm asması
Yarin kareli şapkası
Bugün yar beni aramış
Acaba nedir sebebi

Kara kuş yuva yapar
Ardıcın kovuğuna
Sevdiğim dayanamaz
Gümüşhane soğuğuna

Karadeniz üstünde
Gemiler dolaşiyor
Yayla çiçeği gibi
Yüreğim alışıyor

Kara sandık kilidi
Üstünü toz bürüdü
Varın diyin yarime
Ciğerlerim çürüdü

Karadeniz üstünde
Yunanın yapıları
Ne anam var ne babam
Kitledim kapıları

Kara taşın kenarı
Üstünde kestim narı
Gören maşallah diyor
Kimin var böyle yarı

Karadır benim kaşım
Küçüktür benim yaşım
Küçücükten gülmedim
Talihsiz benim başım

Kara tiren geliyor
Düdüğünü alıyor
Koştum dışarı baktım
Benim babam geliyor

Karadır kaşın ördek
Yeşildir başın ördek
Göle çimmeye geldin
Hanidir eşin ördek

Karadut parmak gibi
Kız yüzün kaymak gibi
Beni yardan ayıran
Kurusun yaprak gibi

Karanfil kurutmadım
Yar seni unutmadım
Hatırımı sorarsan
Üstüne yar tutmadım

Karaları giyersin
Kara haberin gelsin
Sevip sevip almazsan
Allah belanı versin

Karanfil olacaksın
Sarıp solacaksın
Ben hocaya danıştım
Sen benim olacaksın

Karanfil bahçeleri
Açılır goncaları
İnşallah kavuşuruz
Arafa geceleri

Karanfil oydu beni
Bir güzel soydu beni
Soyduğunu aramam
Ortada koydu beni

Karanfil burçak burçak
Topladık kucak kucak
Elin gülü açılmış
Benim gülüm tomurcak

Karanfil suyu neyler
Güzel kokuyu neyler
İki baş bir yastıkta
O göz uykuyu neyler

Karanfil ektilim hevlek
Dadandı kara leylek
Ektim biçtim hergettim
Koymadı kahbe felek

Karanfili budama
Sefa geldi odama
Gelirse güzel gelsin
Çirkin koymam odama

Karanfilim biberim
İçinizde dilberim
Bu gece misafirim
Yarın olur giderim

Karşı dağın alıcı
Kınalı parmak ucu
Yarım gelin oluyor
Ben de onun sağdııcı

Karanfilim ek beni
Ekipte büyüdü beni
Eğer kökü tutmazsa
Sulu yere ek beni

Karşı kaban olur mu
Keçi yaban olur mu
Keçi bekleme ile
Adam çoban olur mu

Karanfilin filizi
Kim bilir ikimizi
Yazın beraber idik
Mevlam ayırdı bizi

Karşı karşı hanımız
Karşıda harmanımız
Sen ordan bak, ben burdan
Çatlasın düşmanımız

Kardan beyazı yoktur
Kürek ile atılır
Zeytinden siyahı yoktur
Gram ile satılır

Karşıda çevirmeler
İçinde geyik meler
Yitirmiş yavrusunu
Onun için dertli meler

Kargalar alaylandı
Sabahlar kolaylandı
A benim nazlı yarım
Evlenmek kolaylandı

Karşıda çift güvercin
Çiftide çil güvercin
Yüze söyler gülerim
Ağlarım için için

**Karşıda görünürsün
Al yeşil bürünürsün
Aramızda dere var
Geçmeye erinirsin**

**Karşıda koyun kuzu
Verin koyuna tuzu
Malı merak etmeyin
Yiğide verin kıızı**

**Karşıda görünürsün
Çarşafa bürünürsün
İpek çarşaf içinde
Ne güzel görünürsün**

**Karşıda kuş oturur
Kanadı düş oturur
Bıldırki şen gönlüme
Bu yıl baykuş oturur**

**Karşıda herk otları
Bu derde kim katlanır
İkimizin yüzünden
Gök yüzü bulutlanır**

**Karşıda kuş oturur
Kuş kuşa yem götürür
Bıldırki şen gönlümde
Bu yıl baykuş oturur**

**Karşıda kara kedi
Ağzında keklik eti
Verin benim yarimi
Yıkarım memleketi**

**Karşıda kuzu gördüm
Tüyü kırmızı gördüm
Ha bu köyün içinde
Acayip bir kız gördüm**

**Karşıda kartal yatar
Kanadın tartar yatar
Gelecek yıl bu vakit
Benim devletim artar**

**Karşıda kuzu gördüm
Tüyü kırmızı gördüm
Anasını ararken
Kınalı kıızı gördüm**

Karşıdaki kavaklar
Açtı yeşil yapraklar
Ben yarime doymadım
Doysun kara topraklar

Kaşların enli enli
Bugün yar bana kenli
Yar dizime yataydı
Çalaydım ninni ninni

Karşıdan atlı geçti
Nalı parladı geçti
Ellere selam verdi
Beni ağlattı geçti

Kaşların kömürden mi
Geçen gün ömürden mi
Herkes çift çift geziyor
Yüreğin demirden mi

Karşıdan gel karşıdan
Bizim evin başından
Karşiki dağlar gibi
Duman kalkmaz başından

Kavak gazeli yarım
Dünya güzeli yarım
El bilir alem bilir
Böyle gezerim yarım

Karşıdan gelenlere
Gaz koydum fenerlere
Annem beni saklıyor
Askerden gelenlere

Kaya dibi kar imiş
Günden yana erimiş
Otuz iki meyveden
En tatlısı yar imiş

Karşıma fener geldi
Aklıma neler geldi
Yaşım küçüktür ama
Başıma neler geldi

Kayalar yarılmasın
Söyleyin yar darılmasın
Darılırsa darılısın
Ellere sarılmasın

Kayalardan kayarım
Hani benim ayarım
Ayarımı bulmasam
Kaderime sayarım

Kaynananın iyisi
Derin olsun kuyusu
Kefinin arasından
Görünür munzurisi

Kayaların yılanı
Gel dolanı dolanı
Bilmem nereye koyarlar
Yar yolunda öleni

Kaynar kazan büktedir
Yeşil yorgan yüktedir
Yarimi sorar isen
Beşinci bölüktedir

Kaynanalar yılandır
Hep sözleri yalandır
Tak ipi boğazına
Mahle mahle dolandır

Kaynar kazan taşmaz mı
Bu yol burdan aşmaz mı
Sevdiğinden ayrılan
Bir daha kavuşmaz mı

Kaynanam dibek gibi
Görümcem şebek gibi
Oğlunu da sorarsan
Çekilmiş ipek gibi

Kaytanımı kır ettim
Oturdum fikir ettim
Yar yanıma düştükçe
Allah'ıma şükrettim

Kaynanam kazan karası
Görümce Allah belası
Oğlunu da sorarsan
Baklavanın ortası

Kebabı köz öldürür
Sürmeyi göz öldürür
Yiğidi kılıç kesmez
Bir acı söz öldürür

Kekliğidim vurdular
 Kanadımı kırdılar
 Daha ben ne idim ki
 Anamdan ayırdılar

Kemençemin kapağı
 Zerdali dalı mısın
 Yanık yanık çalarsın
 Benden sevdalı mısın

Keklik kumda eşinir
 Eşindikçe düşünür
 Benim sevdiğim oğlan
 Acep nerde düşünür

Kemençemin telini
 Bağlasınlar belimi
 Kızlar kitap da gördü
 Sevdalığın yerini

Keklik taştan ot getir
 Yarimden mektup getir
 Eğer yarım gelmezse
 Eteğinden tut getir

Kemençemin üstüne
 Vururum dirak dirak
 İtin gavurun kızı
 Ya al beni ya bırak

Kemençe bundan ince
 Mani söyler dilince
 Kalbim saat gibi çalar
 Nazlı yarı görünce

Kemençemin üstüne
 Yazarım senesini
 Alamazsam kızını
 Alırım ninesini

Kemençede tel olmaz
 Bundan ince bel olmaz
 Bundan ince bel olsa
 Sarılacak kol olmaz

Kemençemin üstüne
 Vurdu parmacıklarım
 Sıtınamı tuttu yavrum
 Soldu yanacıkların

Kestik kara danayı
Yağına bak yağına
Seni kurban ederim
Çarığımın bağına

Kır atımın beli ince
Ölürüm yar görmeyince
Telli yatak serdiremem
Asker yarım gelmeyince

Kestim çınar ağacı
Suyu kendinden acı
Güzel güzel kızlara
Ben nasıl deyim bacı

Kırandan aşan aya
Bin kuruş verdim taya
Bin daha vereceğim
Kömür gözlü Hava'ya

Kestim kızıl ağacı
Düştü yolun üstüne
Taradı perçemini
Sol kolunun üstüne

Kıranı aşan aydır
Bindiğim sarı taydır
Bir gün yari görmezsem
Sanırım altı aydır

Ketenim var tarakta
Bir yar sevdim ırakta
İnşallah kavuşuruz
Ağustosta orakta

Kıratıma yükledim
Hep de bütün tayları
Yarım sen benim gibi
Sayar mısın ayları

Kır ata binem yarışam
Varam gidem barışam
Küsülü giden yari
Nerde görem barışam

Kırmızı yanaklıyım
Sandıklarda saklıyım
Anasının yanında
Kızına meraklıyım

Kış gider yaz gelir
Para bize az gelir
Sıra bize gelince
Davul zurna az gelir

Koç yiğitler yürüdü
Göğü duman bürüdü
Cümle millet düşmanları
Kokusundan eridi

Kışlanın gıranında
Çok oluyor dikenler
Yarimden geldi bana
Acı acı sitemler

Kolum soktum astara
Elim kesti testere
Küçücükten yar sevdim
O da gitti askere

Kız evin var mıdır
Dört yanı duvar mıdır
Kızlar lira ister
Hiç haberin var mıdır

Kolumdaki saati
Kururum çalışmıyor
Yarimin resmini
Bakarım konuşmuyor

Kız çıkma fındıklıya
Düşersin sırganlıya
Biçtirdim urganı
Koydum yeşil sandığa

Kolunda var bilezik
Kolları nazik nazik
Öpeyim ellerinden
Kalmasın içim ezik

Kız saçların ne uzun
Boyuna bak maşallah
Bizim evde gelin yok
Sen olursun inşallah

Koyun kuzu beraber
Verin tuzu beraber
Annem beni ne edecek
Oğlu kızı beraber

Koyunu koyun gelsin
Postunu soyun gelsin
Gurbetlik sizin olsun
Yarimi koyun gelsin

Kulağında gül küpe
Sevdiğim güle güle
Yarım yün çorap örmüş
Tam ayağıma göre

Köprü altı diken
Yaktın beni gül iken
Allah'da seni yaksın
Bir tomurcuk gül iken

Kurşun atarım kurşun
Armudun acısına
Vuruldum ölüyorum
Turan'ın bacısına

Köprü altında kuzu
Tırnakları kırmızı
Gel benim canım anam
Kaçıralım şu kızı

Kuş kondu büyük taş
Benim kaynatam paşa
Sevdayı bilmez idim
O da geldi bu başa

Köprü üstünden geçtim
Ela gözlü yar seçtim
Yarın aşkına bade
İçtim kendimden geçtim

Kuşburnu kurutmadım
Yar seni unutmadım
Yar seni unutup da
Üstüne yar tutmadım

Köprüden geçiyorken
Başım aldı saçlara
Seferberlik çıkalı
Dünya kaldı kızlara

Kuşburnu kuruttun mu
Yar beni unuttun mu
Ben bu evden gideli
Gözyaşı kuruttun mu

Kuşburnunun alına
Mendil sardım dalına
Bülbül güle hasrettir
Ben de nazlı yarime

L

Kuşburnunun kurusu
Geçti kızlar sürüsü
Sürüsünden bana ne
Yaktı beni birisi

Lahori şal düğümü
Kim gördü güldüğümü
Vallahi kan ederim
İsterim sevdiğimi

Kutuda kara biber
Ağam gurbete gider
Gurbetini istemem
Sılasını terk eder

Lamba ışık vermiyor
Hile vardır gazında
İki gözlerim kaldı
Şu gavurun kızında

Küp içinde pastırma
Kız zülûfün kestirme
Kestirsen az kestir
El oğlunu küstürme

Lamba ışık vermiyor
Kes onun fitilini
Söyledim söylemiyor
Kuşmu yedi dilini

Küp içinde unum var
Allah'tan umudum var
Eğer yarım gelirse
Camilere mumum var

Lazımdır böyle görülme
Akranlarınca sevimlik
Ramazana mahsus şeydir
Bekçiye bahşiş vermek

Leblebi koydum tasa
Doldurdum basa basa
Sevdiğim güzel ama
Azıcık boyu kısa

Leyla gider işine
Mecnun koşar peşine
Senin gibi güzelin
Kim düşmezki peşine

Limanın gerisinden
Görünüyor Araklı
Kızlarla konuşmaya
Meraklıyım meraklı

M

Madem çoban değilsin
Arkandaki sürü ne
Beni yardan ayıran
Sürüm sürüm sürüne

Makaradan ipliğim
Nedir benim çektiğim
Küsüp küsüp barıştık
Ela gözlü sevdiğim

Makaram sarı bağlar
Kız söyler gelin ağlar
Meğer ben ölmüşmüyüm
Sevdiğim karalar bağlar

Makarnayı pişirdim
Aliminyum tencerede
Gel yarım konuşalım
Mutfakta pencerede

Mangalda kül kurusu
Bardakta su durusu
Sen orada ben burada
Dayanamam doğrusu

Mani benim manimdir
Onu söyleyen kimdir
Sen ordan gel ben burdan
Bakalım dertli kimdir

Mani bilmem yüzaltmış
 Güle zencefil katmış
 O yarin bıyıkları
 Zemzem suyuna batmış

Manici başı mısın
 Cevahir taşı mısın
 Bir çift mendil göndersem
 Cebinde taşır mısın

Mani değil beş değil
 Akıl başta hiç değil
 Bu yıl bekar kalırsak
 Deli olmak hiç değil

Manici mani getir
 Yanıma yakın otur
 Otuziki meyvadan
 Çikitsiz meyva getir

Mani demeye geldim
 Kaymak yemeğe geldim
 Kaymakta gözüm yoktur
 Yari görmeye geldim

Maniciyim manici
 Gerdan altında inci
 Annen baban verirse
 Alıcıyım alıcı

Mani mani mesdi yar
 Ne dedim de küstü yar
 Küstüğüne gam yemem
 Mektubunu kesti yar

Maninin özlerinden
 Doymadım sözlerinden
 Bileydim ayrılık var
 Öperdim gözlerinden

Mani maniyi eyler
 Maniye gelen beyler
 Manide birşey değil
 O da bir gönül eyler

Maniye başladılar
 Sinemi taşladılar
 Kuru kavak üstüne
 Gonca gül aşladılar

**Maniye maraz derler
Güzele kiraz derler
Kime derdim anlatsam
Bu dert sana az derler**

**Masa üstünde minzi
Kim bilir kalbimizi
Esse hafif bir rüzgar
Ayırır hepimizi**

**Maniyi baştan söyle
Kirpikten kaştan söyle
Karnımın açlığı var
Ekmekten aştan söyle**

**Masa üstünde reçel
Gelir bu günler geçer
Ağzım dilim konuşmaz
Kalbimden neler geçer**

**Martinimi yağladım
Omuzuma bağladım
Yardan ayrı düşünce
Hüngür hüngür ağladım**

**Masa üstünde roman
Okurum zaman zaman
Kız ben seni alırım
Okul bittiği zaman**

**Masa üstünde desti
Kemer belimi kesti
Askerdeki dar fesli
Benden umudu kesti**

**Masa üstünde soğan
Yarimin adı Doğan
Ben Doğana varacağım
Doktor olduğu zaman**

**Masa üstünde hıyar
Çakı bıçaklar soyar
Biz bir çift güverciniz
Ayırmaya kim kıyar**

**Masa üstünde şamdan
İndir perdeyi camdan
Al hançeri vur beni
Bende bıktım bu candan**

Masallarda mis koku
 Al şu mektubu oku
 Senden ayrı kalalı
 Gözüme girmez uyku

Mavi yüzüğün taşı
 Sarıdır dağın başı
 Gurbet ellerde kaldı
 Hem yarı hem kardaşı

Mavi donum uşkura
 Yel vura savuştura
 Dağların gülü gibi
 Hak bizi kavuştura

Maviyi bağladılar
 Ciğerden dağladılar
 Sevdiğim oğlanı
 Başıma çul sardılar

Mavi giyme tanırlar
 Seni artist sanırlar
 Zaten talihim yoktur
 Seni benden alırlar

Maydanoz ot değil mi
 Yapağı dört değil mi
 Ben sevdim el aldı
 Bana dert değil mi

Mavi kağıt kenarı
 Uçları geri bağlı
 Seven seveni alsa
 Oda ikbale bağlı

Mektubum beyaz çiçek
 Diyarlarda gezecek
 Yol verin karlı dağlar
 Bu mektup yare gidecek

Mavi yeleşin oğlan
 Nedir dileşin oğlan
 Sen sevdin ben sevmedim
 Yansın yüreğın oğlan

Mektubunun üstüne
 Yaz ismini ismini
 Kömür gözlü sevgilim
 Gönder gelsin resmini

Mektup yazdım bilesin
Okuyup ağlayasın
Mektubumun ardına
Yar durmayıp gelesin

Mendil yudum süt gibi
Kuruttum kağıt gibi
Yar yanımdan geçerken
Uyandım saat gibi

Mektup yazdım karadan
Dağlar çıksın aradan
Seni benim elimden
Ancak alır Yaradan

Mendilim benek benek
Ortasında kelebek
Yazın beraber idik
Kışın ayırdı felek

Mektup yazdım karadan
Dağlar kalksın aradan
Mektupla kavuşulmaz
Kavuştursun yaradan

Mendilim dört köşeli
İçi güller döşeli
Dört günüm dört yıl oldu
Yardan ayrı düşeli

Mektup yazdım yaz idi
Kalemim beyaz idi
Biraz daha yazardım
Mürekkebim az idi

Mendilim ipek
Ortası benek
Benim sevgili yarım
Sanki dersin bir melek

Mendil ucu dört olsun
Su bağladım göl olsun
Yeniden aşka düştüm
Yeni yare dert olsun

Mendilim pelek pelek
Ortası çarkı felek
Yazın beraber ettik
Kışın ayırdı felek

Mendilimde gül oya
 Gülmedim doya doya
 Güzelliğim var idi
 Şimdi süründüm boya

Mendilimin uçları
 Çıkamam yokuşları
 Sevdiğime selam söyle
 Yüce dağın kuşları

Mendilimi işle gelsin
 Deryayı gümüşle gelsin
 İçine dört elma koydum
 Birini dişle gelsin

Mendilimin yeşili
 Ben kaybettim eşimi
 O mendil sende dursun
 Ben kaybettim eşimi

Mendilimin al yanı
 Söyle canımın canı
 Yüze gülen çok olur
 Candan seveni tanı

Menekşem harelensin
 Yapağım parelensin
 Ne gözüm seni görsün
 Ne yürek yarelensin

Mendilimin alı var
 Otuziki dalı var
 E kız senin kocanın
 Beş şamarlık hali var

Meni meni gör meni
 Çukurda koydun beni
 Yiğitliğin bu muydu
 Kurda yedirdin beni

Mendilimin beyazı
 E kız etme bu nazı
 Yatırayım dizime
 Yedireyim kirazı

Meni meni kıl meni
 Çukurda koydun beni
 Yiğitliğin bu muydu
 Kurda yedirdin beni

**Meni meni mehimdir
Meni bilmeyen kimdir
Gelin kızlar dertleşek
Dertli olmayan kimdir**

**Meniden mestim oğlan
Küçükten dostum oğlan
Çek ellerin koynumdan
Ben sana küstüm oğlan**

**Meni meni metindir
Meni bir kelpetindir
Sevip sevip ayrılmak
Can vermeden çetindir**

**Meniye melez derler
Çil ördeğe kaz derler
Ben yurdumdan ayrıldım
Deli deli gez derler**

**Meni meni mezlerinden
Doymadım sözlerinden
Bilseydim ayrılık var
Öperdim gözlerinden**

**Meniye melez derler
Çil ördeğe kaz derler
Kime derdimi yansam
Bu dert sana az derler**

**Meni meni açar
Meniden aldım naçar
Kırılacak parmaklar
Yarsız yorgan açar**

**Meniyi mekerledim
Gülünen şekerledim
Yarin gittiği yolu
Gülünen çeperledim**

**Meniciyim menici
Gerdan altında inci
Anam babam verirse
Alıcıyım alıcı**

**Merdivenden insene
Benden yana dönsene
Geliyorum sevdiğim
Uykudan uyansana**

Merdivenim kırk ayak
Kırkına vurdum dayak
Dediler yarın geldi
Seyirttim yalın ayak

Mevlam nasıl yarattı
Doruğun dallarını
Niye yarım sormadın
Sevdiğin hallarını

Merekte sarı saman
Sallanalım bir zaman
Eller düğün yapıyor
Bizim düğün ne zaman

Mezirede kuyu var
Ab u Zemzem suyu var
Olmuşam yar delisi
Bana derler huyu var

Merekteki serçeler
Ayağında nal çalar
Geçme bizim kapıdan
Abim seni parçalar

Mor koyun kara koyun
Başımı yere koyun
Ben bu dertten ölürsem
Adımı dertli koyun

Mescitli'nin başları
Cik cik eder kuşları
Ayşem neden bıraktın
O yetim kardaşları

Mor koyun melemesin
Mor menekşe yemesin
Yarından ayrı düşen
Hiç evlendim demesin

Meşeli evler meşeli
İçinde zilli halı döşeli
Kül oldum ben kül oldum
Yar bu aşka düşeli

Mor koyun meler gelir
Dağları deler gelir
Anasız yavruların
Başına neler gelir

Mor koyun meşelerde
Gül yağı şişelerde
Herkes yar yar dedikçe
Bakarım köşelerde

Mutfaktaki siniler
El değmeden iniler
Gurbetteki yarımın
Kulakları çınılar

Mor koyun mora koyun
Alın çadıra koyun
Ben bu dertten ölürsem
Üstüme baca koyun

N

Mor menekşe mor sümbül
Bahçede öter bülbül
Elin olsun çiçekler
Bana yeter bir tek gül

Naz eyler nazı eyler
Bülbül güle naz eyler
Yeni sevdim bir yarı
O da bana naz eyler

Mum yanar ışık verir
Bir karanlık bucağa
Lokmasın yiyilirsin
Benzersin tuzsuz yağa

Ne türküler bilmişim
Tesbihlere dizmişim
Sen benimle baş edemezsin
Aşıklarla gezmişim

Mutfakta kara kedi
Ağzında keklik eti
Yarimi vermezlerse
Yıkarım memleketi

Ne verirse hak verir
Yay bulana ok verir
Eli açık insana
Allah daha çok verir

O

Ocak başında eğiş
Nazlı yar beni değiş
Değişirsen tez değiş
Yersin başına eğiş

Ocak başında kaldım
İnce fikire daldım
Kapılar açılırken
Yarım geliyor sandım

Ocak başında masa
Yaşa gül yarım yaşa
Merak etme sevdiğim
Yazılan gelir başa

Ocaktaki aş için
Yandım çatık kaş için
Anne beni evlendir
Oğlunun naşı için

Odam sarı boyalı
İçi bülbül yuvalı
Böyle sevda görmedim
Ben anamdan doğalı

Odamın tahtaları
Rendelidir rendeli
Vali istedi beni
Oldum divane deli

Oğlan var git işine
Düşme benim peşime
Pırlantalı tac olsan
Takmam seni başıma

Oğlandır özüm sene
Değdimi gözüm sene
Ayın onbeşi gibi
Dikmişem gözüm sene

Oğlanın adı Hüsnü
Sevdiğim bana küstü
Küstüğüne bakmayın
Barışır akşam üstü

Omuzunda tüfeğim
Gırmalidir gırmalı
Delikanlı karısı
Benden ince olmalı

Ormandan yol açarım
Alır seni kaçarım
Dört yanım deniz olsa
Şahin olur uçarım

Omuzundan aşağı
Saçlarım lüle lüle
Salın da gel yanına
Diyeyim güle güle

Ortaokulun önünden
Gel liseye liseye
Gönder ütü yapayım
Giydiğin elbiseye

Orman dolu kestane
Dökülür tane tane
Benim yarım gelmedi
Beklerim yane yane

Oruç tutan izzetlendi
Bekçimiz de gayretlendi
Oruç ayının devleti
Minareler ziynetlendi

Ormanda buldum kuzu
Kızart tıda yediler
Çok peşine dolaştım
Nişanlıdır dediler

Ot yanar kazan bilir
Yol halin ozan bilir
Geceyi hastadan sor
Gurbeti gezen bilir

Ormanda vurdu kurdu
İndi dereye durdu
Babamın aklı olsa
Evlenir misin sordu

Oy dağlar ulu dağlar
Çiçeği sulu dağlar
Burda bir garip ölmüş
Kimi var kimi ağlar

Oy dedin oyduñ beni
Dertlere koyduñ beni
Yuvasız kuşlar gibi
Ortada koyduñ beni

Oy işmenler işmenler
Şalvar giyer şişmanlar
Jandarmada yarım var
Çekemiyor düşmanlar

Oy desem oyar beni
Dertlere koyar beni
Yelkensiz gemi gibi
Deryada koyar beni

Oy kara kız kara kız
Saçlarını tara kız
Çeşmenin kapılarında
Gel de beni ara kız

Oy Gülizar Gülizar
Nazar alırsın nazar
İkimizde horoncu
Buluşalım her pazar

Oy sandığım sandığım
Yeşile mi boyandın
Demın türkü söyledin
Şimdi niye dayandın

Oy güvercin güvercin
Sen dala konmadın mı
Kör olasın kaynana
Sen gelin olmadın mı

Oy sevdiğim sevdiğim
Ben seni alacağım
Kınalı peştamalı
Beline saracağım

Oy himende himende
Koç oynatır çimende
Kara yağız koç yiğit
Gözlerim kaldı sende

Oy Trabzon Trabzon
İçi kalaylı kazan
Sevdalık günlerinde
Geldi çattı Ramazan

Oy yaylalar yaylalar
Çimen bağladınız mı
Ben askere gidende
Kızlar ağladınız mı

Ördek cilveli kuştur
Islanmış üstü yaşır
Yarinden ayrı düşen
Hem deli hem sarhoştur

Ö

Ötme bülbül ötme
Derdi derde katma
Benim derdim bana yeter
Bir dertte sen katma

Öleyim o gözlere
Onlar karadır kara
Yat dizimin üstüne
Tara perçemin tara

P

Önünde diz çökeyim
Ne istersen vereyim
Eğer kurbanın yoksa
Ben canımı vereyim

Parmağında yüzüğüm
Taşı Erzurum taşı
Üzülme sen sevgilim
Daha sevginin başı

Örenbelin düzündü
Geyik meler yüzünde
Neyleyim kötü yarı
Gönlüm komşu kızında

Parmakta yüzüğün yar
Her yerin naziktir yar
Bana çok çevreleme
Canıma yazıktır yar

Patlıcanı oyamadım
Tabağa koyamadım
Geç geldin erken gittin
Ben sana doymadım

Pencerede tül perde
Perdenin ucu yerde
Yürek kaynar can titrer
Yarı gördüğüm yerde

Patlıcanı haşladım
Kızartmaya başladım
Annen geliyor dediler
Ağlamaya başladım

Pencereden bakıyor
Kitap aldı okuyor
Sanki benim yarım yok
O da beni yakıyor

Patlıcanı kızarttım
Karnıyarık yapmak için
Yare haber yolladım
Parkta buluşmak için

Pencereden bakıyor
Musaf almış okuyor
Perçemine gül takmış
Yel vurdukça kokuyor

Pencere pervazına
Sürerler yağlı boya
Pencereden bakana
Sarılısam doya doya

Pencereden kar gelir
Cihan bana dar gelir
Gözümden yaş döküldü
Hatırıma yar gelir

Pencerede perdesin
Kara gözlüm neredesin
Sana bir çift sözüm var
Kalabalık yerdesin

Pencerenin önünde
Kuşlar yedi pirinci
Dünya alem içinde
Benim yarım birinci

Pencerenin önünde
Turuba bak turuba
Kaynatam gömlek ister
Ben isterim uruba

Pınarda su akarım
Dört yanıma bakarım
Senin gibi güzelin
Saçına tel takarım

Penceresi perdeli
Çiçek açmış zerdali
Yenice bir yar sevdim
O da benden zır deli

Pınırdan dudu geçti
Elini yudu geçti
Pınar seni yıkarım
Yarım ne dedi geçti

Penceresi tül perde
Perdenin ucu yerde
Felek ayırdı bizi
Her birimiz bir yerde

Portakal ağacıyım
Portakaldan acıyım
Sen şimdi rahat ettin
Ben kendime acıyım

Peşdamalın düğümü
Geridendir geriden
Seni zalimin kızı
Sensin beni eriten

Portakal dilim dilim
Gel otur benim gülüm
Ne dedim de darıldın
Lal olsun benim dilim

Pınarbaşı tekmeli
Dibine gül ekmeli
Sen orada ben burda
Ahu zarın çekmeli

Portakalın dilimi
Kim kopardı gülümü
Vallah Billah olacağım
Ahmet bey'in gelini

Potinimin bağısın
Benim ilk göz ağrısın
Ben senden vazgeçemem
Yaprağımsın dalımsın

Rafta kara tarak
Varamam yollar ırak
Evvel göz göze idik
Şimdi yıldızdan ırak

R

Raftan aldım makası
Kestim gömlek yakası
Bizim evden görünür
Sevdiğimin odası

Rafta altın sini
Yar severmisin beni
Her teline bin altın
Verseler vermem seni

Rüzgar eser düz olur
Bahar gelir yaz olur
Yalvarmaya lüzum yok
Senin gönlün tez olur

Rafta kalaylı sini
Severim birisini
Babam öldürse beni
Diyemem doğrusunu

S

Rafta kalaylı sini
Sildim börek pasını
Evlenmek bir keredir
Seç de al iyisini

Saat geldi altıya
Sap takarım baltaya
Annem beni verecek
Boynu kıravatlıya

Saatim geri kaldı
Selçukta biri kaldı
Vücut kocadı ama
Gönlümüz diri kaldı

Sabaha kalkamadım
Sobayı yakamadım
Benim yarım yolçudur
Yüzüne bakamadım

Saatimi satmayın
Cehizime katmayın
Benim düşkün babamı
Söyletip ağlatmayın

Sabahın ilk ezanı
Çağır mektup yazanı
Yarabbi sen kavuşturun
Hasret ile gezeni

Saatimin zinciri
Dolaştı bıçağıma
Taradı annen seni
Yolladı kucağıma

Saçımda siyahım var
Bülbül gibi ahım var
Göz gördü gönül seçti
Benim ne günahım var

Sabah oldu aşıyor
Bülbüller çağrışıyor
Sen orada ben burda
Cümle alem şaşıyor

Saçları tokur tokur
Elinde kitap okur
Benim sevdiğim oğlan
Ortaokulda okur

Sabah tezden uyandım
Derde gama boyandım
Taş olsam erir idim
Toprak idim dayandım

Saçları uzun uzun
İniyor bellerine
Kurban olayım yavrum
Söyleyen dillerine

Samur kürküm yırtılsın
Yakam sizden kurtulsun
İnkisara dil varmaz
Burnun yerde sürtülsün

Sarı çitin düğümü
Unuttum bildiğimi
Sağ yanım yastık ister
Sol yanım sevdiğimi

Sandal sandalın yanı
Sandalın yanı sarı
Sen bana yar olmazsın
Yüzüme gülme bari

Sarı gülüm var benim
Garip gönlüm var benim
Ölüm var ayrılık var
Böyle kavlim var benim

Sandık üstünde sandık
İkimiz birden yandık
Gördükte gönül verdik
İnsan evladı sandık

Sarı kavun dilimi
Nettin benim gülümü
Gülümü koparanlar
Göze alsın ölümü

Sarı çiçek metindir
Güzel sevmek çetindir
Seversen çirkinini sev
Gönlü merhametlidir

Sarı kavun dilmedim
Gelin oldum gülmedim
Bekarlık sultanlıktır
Kıymetini bilmedim

Sarı çitim sararım
Yitirmişim ararım
Çarşıdan gelenlere
Ben yarimi sorarım

Sarı kurdelem sarı
Dağlara saldıım yarı
Dağlar kurbanın olam
Tez gönder nazlı yarı

Sarışının adı var
Esmerin tadı var
Yar başkasını bulmuş
Benden fazla nesi var

Sepet sepet yumurta
Yarım beni unutma
Unutursan tez unut
Gözyaşını kurutma

Sarmaşık saramadım
Ben murat alamadım
Kuşlarda murat almış
Kuş kadar olamadım

Sevdalık ettik ettik
Birbirimize ettik
Sevdalığın peşine
Bu gençliği tükettik

Seni gidi oyunbaz
Cilvesine doyulmaz
Süzdürülmüş bal gibi
Yemesine doyulmaz

Sevdalık ince maraz
Yürek yakar can almaz
Sevda halini bilen
Kızından para almaz

Sepet sepet yumurta
Anne beni unutma
Unutursan küserim
Göz yaşını kurutma

Sevgilimin dengine
Gözündeyim ben yine
Cihan yansa kül olsa
Peşindeyim ben yine

Seni gidi oyunbaz
Cilvesine doyulmaz
Süzdürülmüş bal gibi
Yemesine doyulmaz

Sigara içemiyom
Kesiyor nefesimi
Usul usul söylesem
Duyar mısın sesimi

Sığırlarım alaca
Sal onları yamaca
Kız saçların ne uzun
Vur onları kılıca

Sobada odun yanar
Yarım dünürücü yollar
Eğer annem vermezse
Yüreğim ona yanar

Sinsi sinsi sekerim
Üstüne bal dökerim
Kaynanamın kahrını
Oğlu için çekerim

Sobaya odun attım
Pencereden yare baktım
Maksadım bakmak değil
Yarime el salladım

Siyah çorap giysene
Yarim bize gelsene
Seni çok seviyorum
Gözlerimden bilsene

Soğan soyarım soğan
Gözlerim yana yana
Ben yarimi beklerim
Mektuplar yaza yaza

Siyah üzüm salkı mı
Yarim sizde saklı mı
Ya yarimi verirsin
Ya bozarım salkı mı

Söğüt dalında yuva var
İçinde yavrular var
Yavrular aç beklerken
Annesini vurdular

Soba yakarım soba
Çakmağı çaka çaka
Yarim odun kırıyor
Baltayı vura vura

Söğüt yaprağı yeşil
Döşür kafiyem döşür
Jandarmalar geliyor
Şekerli kahve pişir

Söyle kimi seversin
İkide bir översin
Eli baş tacı eder
Beni yere serersin

Su gelir millendirir
Çayırı çimlendirir
Benim sevdiğim oğlan
Dilsizi dillendirir

Söylerim yana yana
Söyle derdini bana
Söyle derdin var ise
Derman olayım sana

Su içtim yudum yudum
Gel otur benim dudum
Eller ne derse desin
Sensin benim umudum

Su akar lüle lüle
Yarım git güle güle
Eğer tezce gelmezsen
Göz yaşım döner sele

Suda balık yan gider
Açma yaram kan gider
Buna tabip neylesin
Ecel gelmiş can gider

Su bağladım kamaşa
Bir su verin yanmışa
Mevlam sabırlar versin
Yarinden ayrılmışa

Suda balık yan gider
Değme yaram kan gider
Buna doktor neylesin
Ecel gelmiş can gider

Su gelir taşa değer
Mor kirpik kaşa değer
Gel gidelim sevdiğim
Birgün başbaşa değer

Sular gibi duruldum
Bir güzele vuruldum
Bu hasretlik çok acı
Artık bittim yoruldum

Suya düştü bir karga
Su oldu dalga dalga
Efeler çok görülür
Güzel olan diyarda

Ş

Suya giderim suya
Elmayı soya soya
Kaldır yarım şapkayı
Bakayım doya doya

Şeftalinin dalına
Yanağının alına
Hangi arı konmuştur
Dudağının balına

Süpür süpür inceden
Süpürgesi yoncadan
Ben yarimi sakınırım
Yerdeki karıncadan

Şehirin yazıları
Körpedir kuzuları
Ben buraya gelmezdim
Alnımın yazıları

Süpürgesi yoncadan
Gayet beli inceden
Ben yarı kıskanırım
Yerdeki karıncadan

Şirindir Rize çayı
Pembe güller açıyor
O ne kadar güzellik
Benim aklım şaşıyor

Sürahimi doldurdum
Boş masaya kondurdum
Uyuyan gözlerini
Öptümde uyandırdım

Şu dağda kuzu gördüm
Yanında muzu gördüm
Şükür olsun mevlaya
Sevdiğim kızı gördüm

Şu dağda ot bitmez mi
Süpürseler gitmez mi
Bir bekarın şapkası
Onbeş kıza yetmez mi

Şu dağın yoluna bak
Çiçeğin moruna bak
Üzülme deli gönül
Sen işin sonuna bak

Şu dağın ardı meşe
Gün kalka gece düşe
Beni yardan ayıranın
Evine şivan düşe

Şu dağlar demirdendir
Geçen gün ömürdendir
Azrail pençe çekti
Pençesi demirdendir

Şu dağın arkasında
Yılanın kemikleri
Hiç aklımdan çıkmıyor
Yarimin dedikleri

Şu dağlar olmasaydı
Çiçeği solmasaydı
Ölüm Allahın emri
Ayrılık olmasaydı

Şu dağın arkasından
Öldüm yar sevdasından
Bileydim ayrılık var
Giderdim arkasından

Şu dağlar ulu dağlar
Çiçeği sulu dağlar
Tutaydım yar elinden
Gezeydim sizi dağlar

Şu dağın oylumuna
Kuş konar yaylımına
Gel hakkını helal eyle
Geldik yol ayrımına

Şu dağları aşmalı
Çifte camış koşmalı
Yar askere gidende
Kiminle konuşmalı

Şu dağların armudu
Benim anam var mıydı
Benim anam olsaydı
Beni burda kor muydu

Şu yapı yeni yapı
Üstünde eski kapı
Beni yardan ayıran
Dilensin kapı kapı

Şu dereler bu düzler
Al yanaklı top yüzler
Yinemi sürmelendin
Evimi yıkan gözler

Şu yoldan çoklar gider
Aç gelir toklar gider
Sinemi kalkan ettim
Her gelen oklar gider

Şu derenin kütüğü
Su gelir köpüklü
Benim sana yandığım
Kaşlarından ötürü

Şükür geldi Ramazan
Kulağımızda ezan
Daha nice yıllara
Kavuştursun Yaradan

Şu gelen kayık mıdır
Yelkeni layık mıdır
Herkes almış yarini
Ben alsam ayıp mıdır

T

Şu karşıkı meşeyi
Karıncalar eşeyi
Giyindide kuşandı
Oldu dolu döşeği

Tabakta portakalsın
Sözümüz burda kalsın
Yılda bir kabrime gir
Toprağım kokun alsın

Tabancam alma bulma
Kız yol üstünde durma
Atar vururum seni
Başıma bela olma

Tamburu düzen bilir
Dünyayı gezen bilir
Ayrılığın derdini
Güzeli seven bilir

Tabancam dolu saçma
Kaçma vururum kaçma
İki yara bende var
Bir yarada sen açma

Tandır yaktım terledim
Çıktım seyran eyledim
Dediler yarin gelmiş
Koçu kurban eyledim

Tabancam dolu saçma
Kaçma vururum kaçma
Yedi yerden yaram var
Bir yarada sen açma

Tarakta kücü kaldı
İp attım ucu kaldı
Felek gözün kör olsun
Bağrımda acı kaldı

Tahtaya kaktım keser
Yar yoluna koydum ser
Dolaşsam şamı şarkı
Bulamam yare benzer

Tarlanın toprağımı
Balıkçının ağıyı
Al yanakta gül açmış
Ben onun yapağımı

Takıları takındım
Etrafıma bakındım
Yarım gelecek diye
Tulumba tatlısı yaptım

Tasa koydum reçeli
Tabancam dereceli
İkimize bir vursun
Allah'ımın eceli

Taş dönüyor dönüyor
Taştan bulgur iniyor
Kör olası keyveni
Pişirdiğin yenmiyor

Tencerenin kalayı
Geçti kızlar alayı
Allah için söyleyin
Varmı aşkın kolayı

Taş üstünde yılan
Kuyruğu kıvrım kıvrım
Beni yardım ayıran
Ne din bulsun ne iman

Tepsime örtü işlerim
Üstüne fincan döşerim
Başkasına vermeyin
Sevdiğimi isterim

Taştan taşa atlarım
Yeşildir kanatlarım
Yeşil urba giyersen
Ben nazardan çatlarım

Terazi tartıyorum
Alırım darasını
Bir mektup yolla bana
Veririm parasını

Tatlı dilinden
İnce belinden
Bir hatıra ver
Zülfün telinden

Tereğin tozuna bak
Gelinin sözüne bak
Getirdim gelin ettim
Çingene kızına bak

Tavada yağ erittim
Gölgede gül kuruttum
Ne müşkül sevda imiş
Evi barkı unuttum

Tereye koydum fincan
İçine koydum mercan
Kaynanamın adını
Koydum kuyruklu sıçan

Tokat'tan aldım bakır
Ey kız gözlerin çakır
O çakır gözlerine
Kurban olsun bu fakir

Tüfeğim çakar almaz
Gözüm birşeyden yılmaz
Beni sevdaya salan
Sanma Allah'tan bulmaz

Tren gelir durmadan
Düdüğünü vurmada
Tren nere gidersin
Ben yarimi sormadan

Türkü söyleyeceğim
Ben utana utana
Misafir eyle beni
Yarim senin odana

Tren gelir tüterek
Kömürünü dökerek
Yarimden ayrılmışam
Gözlerinden öperek

Türkülerim iyi mi
Daha söyleyeyim mi
Bu benim türkülerim
Bekar işi değil mi

Tut ağacı burulur
Su dibinde durulur
Eller yar diyende
Benim boynum burulur

Türkülerin iyisi
Sinop'tan gelir bana
Bilmediğim türküyü
Yarim gelir der bana

Tuttum parmaklarından
Öptüm yanaklarından
Kalk gidelim sevgilim
Elin konaklarından

U

Uçan kuş tutulur mu
Sevda unutulur mu
Geldi boğaza çıktı
Aşağı yutulur mu

Uyandım sabah oldu
Bana bilmem ne oldu
Dediler yarin gelmiş
Dünyalar benim oldu

Ufacık yüzük taşı
Yandı yüreğim başı
Yardan haber gelmedi
Durmaz gözümün yaşı

Uykum geldi esnerim
Dalda bülbül beslerim
Gitti yarım gelmedi
Yollarını gözlerim

Ulu yolun incisi
Kaba biter yoncası
Allah bize vermedi
Bir gönül eğlencesi

Uykum geldi esnerim
Dalda bülbül beslerim
Kara gözlü sevdiğim
Bir resmini isterim

Ulusoyun yolunu
Gideceğim karadan
Şu başlık parasını
Kaldırınsınlar aradan

Uzaktan gördü beni
Yuvamdan sürdü beni
Ben bir masum kuş idim
O zalim vurdu beni

Ustanın adı hacı
Başında altın tacı
Küçükhanım ne güzel
Kesmiş avrupa saçı

Uzaktır seçilmiyor
Sevdadır geçilmiyor
Gönül bir top ibrişim
Dolaşmış açılmıyor

Uzun saçlı güzelim
Gel eşine eşine
Beş bin lira kazandım
Harcayayım peşine

Üzüm koydum sepete
Yar oturur tepede
Öyle bir güzel sevdim
Şan verdi memlekete

Uzun sözün kısası
Her ilimin esası
Her şekliyle öğretir
Bizim namaz hocası

Üzümü bağlardan al
Yemenimi yardan al
İşte ben gidiyorum
Haberini dağlardan al

Ü

V

Ütü yaparım ütü
Yarım aklıma düştü
O yar bize gelirken
Yana tarar zülfünü

Vay bana vaylar bana
Yıl oldu aylar bana
Susadım su istedim
Su vermez çaylar bana

Üzüm kestim yiyen yok
Halini nedir diyen yok
Bu ateşten gömleği
Benden başka giyen yok

Vişne koydum kuruna
El vurmayın durula
Beni yardan edeni
Sol göğsünden vurula

Vişneyi dalda koyma
Beni bu halde koyma
Geleceksen çabuk gel
Gözümü yolda koyma

Yağmur yağmış yaz olsa
Armut dalda bal olsa
Yazılmaz benim derdim
Deniz mürekkep olsa

Y

Yanağında beni var
Gül misali teni var
Karagözler yanıyor
Dudağında balı var

Yağlı kurşun fırladı
Ciğerimi dağladı
Benim sevdiğim güzel
Yollarımı bağladı

Yaprak dediler dedük
Torpah dediler dedük
Köprüye gelince
Naneyi yedük

Yağmur yağar taşlara
Gün çalar ağaçlara
Ben yarimi sorarım
Gökte uçan kuşlara

Yar tutmuyor sözümü
Asma örtü yüzünü
Ölürsem sevdasından
Göremezsün yüzümü

Yağmur yağar derelere
Kızlar büyür ellere
Kız kurban olayım
Dolaştığın yerlere

Yar yüzün ay gibi
Kaşların yay gibi
Gel beraber olalım
Çifte kumrular gibi

Yara yelek dokudum
Soğanın zarı gibi
Yudum yudum arıttım
Dağların karı gibi

Yarım selam ediyor
Sayılı gün bitiyor
Kocamak üzereyim
Gençlik elden gidiyor

Yare mendil yolladım
Gece gündüz ağladım
Ben yarimin aşkından
Ciğerimi dağladım

Yarım yar ise gelsin
Aklı var ise gelsin
Ben para pul istemem
Canı sağ ise gelsin

Yari yolladım yola
Gözleri dola dola
Mevlam bir bulut vere
Yar yolu serin ola

Yarimin kaşı kara
Açtı içime yara
Öürsem eğer yarım
Götür beni mezara

Yarım çıkma yaylaya
Tutar seni gölcular
O fidan boylarına
Nazar eder yolcular

Yarın çaldığı sazdır
Bana ettiği nazdır
Ne kadar sevsem onu
Vallah yinede azdır

Yarım gider yaylaya
Babasının atıyla
Bana selam gönderin
Kuşların kanadıyla

Yatma yeşil çimene
Uyur uyanamazsın
Verme beni ellere
Görür dayanamazsın

Yavuz geliyor Yavuz
Denizi yara yara
Kız ben seni alırım
Başına vura vura

Yaylaları gezersin
Çimenleri ezersin
Yedi türlü çiçek var
Hangisine benzersin

Yayla çimeni benden
Yarım doymadım senden
Yer yağmurdan doyarsa
Ben de doyarım senden

Yaylanın bağlarına
Gün çalar dağlarına
Beklerim yarım gele
Mayıs'ın aylarına

Yayla yolu taş olur
Gider boş gelir dolu
Testi kolun kırılınsın
Ağrıdı yarın kolu

Yaylanın başındayım
Onsekiz yaşındayım
Onsekiz yaşdan beri
Yar senin peşindeyim

Yayladan gelir atlar
Hem gelirden hem otlar
Şemsiyemin altında
Kızların canı patlar

Yaylanın çiçekleri
Yayılr inekleri
Billur şişeye benzer
Yarimin bilekleri

Yayladan geliyorken
Buldu bakır parası
Çocuk gelme peşime
Yersin bıçak yarası

Yaylanın çimeninde
Parmakımla göl ettim
İşmar ettim almadın
Mendilimle el ettim

Yaylanın çimeninde
Oturdum iki saat
Çıkardım tabakamı
Ne tütün var ne kağıt

Yaylanın kıranında
Peri bağırır peri
Kar yağdıda kapattı
Konuştuğumuz yeri

Yaylanın çimeninde
Atımı arıyorum
Geçme kızım kapıdan
Saçımı tarıyorum

Yaylanın kıranında
Sarı sarı çiçekler
Gelme yarım arkamdan
Seni öldürecekler

Yaylanın çimenini
Otluyor kemer keçi
Yarı geceler oldu
Gelmedi kemeñçeci

Yaylanın soğuk suyu
Deldi bağrımı deldi
Yaylaya gider iken
Yarım aklıma geldi

Yaylanın çimenini
Hep otladı geyikler
Benim yaptığım işe
Ne karışır büyükler

Yaylanın taşlarına
Gözümün yaşlarına
Kalem kaşlı diyorlar
O yarin kaşlarına

Yaylanın çimenleri
Kardan yarılr kardan
El ettimde gelmedi
Ne olur öyle yardan

Yaylanın yollarında
Bilezik kollarında
Daha mı duracaksın
Babanın çöllerinde

Yaylanın yollarında
Hep ipekler toz olur
Sen salla mendilini
El sallasan söz olur

Yelli burunun başı
Yelli yakın ateşi
Benim sevdiğim oğlan
Samsun'da posta başı

Yazı yazarım yazı
Kilisenin kapısına
Kız seni alacağım
Babanın inadına

Yemekte çevriş olur
Mekke'de derviş olur
Mevlam yardım ederse
Dünyada her iş olur

Yazı yazarım yazı
Aynanın kapağına
Yeni uyanacağım
Ayrılık sabahına

Yenge geldi oturdu
Bakın neler getirdi
Beşyüzlüğün yerine
At nalını getirdi

Yazı yazdım vardı mı
Yar eline aldımı
Doğru söyle götüren
Yüreğinden yandı mı

Yeni yoldan görünür
Payton arabaları
Yarime yakışıyor
Asker urubaları

Yedi lüleli pınar
Üstüne kuşlar konar
Bugün yarı görmedim
Yüreğim ona yanar

Yeşil ipek bükerim
Yare gömlek dikerim
Deseler yarin geldi
Çeker geri sökerim

Yeşil kurbağalar
Öter göllerde
Kırılmış kanadım
Kaldım çöllerde

Yol üstünde tavşan
Yol vermiyor savuşam
Dua edin komşular
Ben yarime kavuşam

Yeter naz ettin yeter
Şimdi horozlar öter
İkimiz arasında
Çakır dikenler biter

Yolda giden yorulmaz
Halin nedir sorulmaz
Bu ne biçim sevdadır
Yar görmeden durulmaz

Yılan inceden öter
İncir Bağdat'da biter
Çok sallanma sevgilim
Zayıfsın aklın gider

Yolda giderim meni
Toplarım buğday deni
Dokuz aylık gurbetlik
Yedi tüketti beni

Yol üstünde durdum
Bir taş buldum oturdum
Şu gezevenin oğluna
Bir bakışta vuruldum

Yumak sararım yumak
Gel arkadaş oturak
Oturmak istemezsen
Kalk ikimiz oynayak

Yol üstünde on para
Niye üzeri kara
Seninkisi dalgaysa
Beninkisi numara

Yüce dağ başında
Kar yeyilir mi
Her olur olmaz
Yar deyilir mi

Yüksek dağda top atılır
Asker dumana katılır
Ağla benim garip anam
Oğlun ellere satılır

Zeytin yaprağı yeşil
İçinde kahve pişir
Sen büyüksün Allah'ım
Beni yarime düşür

Yüksek dağlar karardı
Kargalar havalandı
Hani bende şen yürek
Şen yürek yaralandı

Zeytin zeytinden acı
Zeytin zehirden acı
Sen verdin bu sevdayı
Sen bilirsin ilacı

Yüzdürdüm kaygıyı
Yüzden gidiyor yüzden
Ermeniler bağırır
Alın bizi denizden

Zülfünü açık bırakma
Eller duyar söz olur
O güzelim saçların
Bir gün gelir köz olur

Yüzüğüm küle düştü
Sevdiğim dile düştü
Düştüğünü kayırmam
Gözden ırağa düştü

Zülfünü kestim tarama
Dağı taşı arama
Bir parmak nane gönder
Merhem edem yarama

Z

2.BÖLÜM

GÜMÜŞHANE ÇEVRESİNDE KULLANILAN MAHALLİ ATASÖZLERİ

B

u bölümde , Gümüşhane ve çevresinde halkın sıkça kullandığı atasözlerini bulacaksınız. Gümüşhane'nin altı ilçesindeki toplam 60 köyde yapılan derlemeler neticesinde elde edilen atasözlerinin, ülkemizdeki milli boyutta bilinenleri, buraya alınmamış, daha çok Gümüşhanelilerin kullandıklarının alınmasında ihtimam gösterilmiştir.

Yapılan çalışmalar sırasında, halkımızın bu sözleri DARBİMESEL ve TESELLA isimleri altında, normal hayatta çok rahat bir şekilde kullandıkları görülmüştür.

Buraya, Gümüşhane genelinde kullanılan atasözlerinden sadece 100 tanesi alınmıştır.

MAHALLİ ATASÖZLERİ

Açlık, kurdu ormandan çıkartır.

Ağır ol da batman gel.

Ak keçiyi gören, içi dolu yağ sanır.

Anasını gör kızını al, kenarını gör bezini al.

Anasının talihi kızına çeyiz olur.

Aptaldan paşa, tahtadan maşa olmaz.

Ar eden kar etmez.

Arsız neden arlanır, çul da giyse sallanır.

Aslı bozuk demirden cevahir olmaz.

At ölür semeri kalır, yiğit ölür eseri kalır.

Ata nal çakıldığını görmüş, kurbağa ayağını uzatmış.

Atın ölümü arpadan olsun,

Avını tanımadan kurşununu atma.

Azığını evden, arkadaşını köyden al.

Bana benden olur her ne olursa; başım rahat eder, dilim durursa.

Başını acemi berbere teslim eden pamuğunu cebinden eksik etmez.

Başkasının yumruğunu yemeyen, kendi yumruğunu balyoz sanırmış.

Beyin iti katta yatar.

Bir insanın adı çıkacağına canı çıksın.

Bol bol yiyen, bön bön bakar.

Borç ödemekle, yol yürümekle biter.

Boş tabağa at gelmez.

Boş torbaya at kişnemez.

Çalgı düğün evine yakışır.

Çalma elin tahta kapısını, çalarlar senin demir kapını.

Çarığa bakma, yüreğe bak.

Çıkmayan canda ümit vardır.

Çingenenin ekmeği rüyasına girer.

Çobanın meramı olsa tekeden süt çıkarır.

Dana mereği, çocuk tereği tüketir.

Darı unundan baklava, incir ağacından oklava olmaz.

Deli deliden, imam ölüden hoşlanır.

Deli giye giye, akıllı yıkaya yıkaya eskitir.

Deli kız bir örnek buldu çeyizini onunla dizdi.

Delinin boynuzu kulağı olmaz.

Dilden gelen elden gelse, her yoksul bey olur.

Dostun bin ise az, düşmanın bir ise çok.

Eden bulur, yatan iniler.

Edersen herki, giyersin kürkü.

Ek tohumun hasını, çekme yiyecek yasını.

El ağzından sözü alır da, karnından közü almaz.

El atına binen tez iner.

El için yanma nara, yak çubuğun keyfin ara.

El öğüdün süpürgesidir.

Elin somununa bıçak çalması kolaydır.

Emeksiz yemek olmaz.

Erken meleyenin kuzusu çabuk olur.

Ev yıkanın evi olmaz.

Evini temiz tut misafir gelir, vücudunu temiz tut ölüm gelir.

Geç gelen bulutta yağmur çok olur.

Gevenin gölgesi olmaz.

Gök gürlendiği kadar yağmaz.

Gönülsüz davara giden it, sürüye kurt getirir.

Gün çarığı sıkar, çarık ayağı.

Gurbetçinin parası pul, karısı duldur.

Harman yel ile, düğün el ile...

Harmanın bereketi altından çıkar.

Hatır için çiğ tavuk da yenir.

Herifi herif yapan karısıdır.

Hırs gelir göz kararır, hırs gider yüz kararır.

Hırsıza kapı baca sorulmaz.

Horona giren sallanır.

Huylu huyunu teneşirde terk eder.

İğneyi tutan, deveyi güden bilir.

İleri gidenin başına, geri kalanın ayağına vururlar.

İmamı imam yapan cemaattir.

İşin yoksa şahit, paran çoksa kefil ol.

Karga kurut beklemez.

Kargadan kılavuz, kısır inekten ağız olmaz.

Kavurga yer, kavurma yedim diye bıyığını siler.

Kaz gelen yerden tavuk esirgenmez.

Kazmacı ölmüş de evinde kazma kürek

bulunmamış.

Keçinin sırtı kaşındıkça çobanın deyneğine
sürtünür.

Kendine güvenin yoksa Hasan Dağına oduna
gitme.

Kışın giyin çul gibi, yaza çık gül gibi.

Köpeğin duası geçse, gökten kemik yağardı.

Köprüden geçene kadar eşeğe dayı
diyeceksin.

Kurt gitti yazıya, meydan kaldı tazıya.

Laf adam olana bir kere söylenir.

Lafın fazlası deli içindir.

Mal canın yongasıdır.

Ölüsü olan bir gün, delisi olan her gün ağlar.

Ortak atın beli kırık olur.

Sakalı olanın tarağı olur.

Seni övene dikkat... Ya kandırdı, ya kandıracak.

Sırrını söyleme dostuna, o da söyler dostuna, ot basarlar postuna.

Sokma akıl sekiz adım gider.

Sonradan görmüşle dost olma.

Su akarken testini doldur.

Su herşeyi temizler, yüzkarasını temizlemez.

Tabancanın dolusu bir kişiyi, boşu kırk kişiyi korkutur.

Tarlayı düz al, karıyı kız al.

Taşkınlığın sonu şaşkınlıktır.

Tembele iş buyur, sonra akıl öğretsin.

Tilkiye tavuk eti yer misin diye sormuşlar, o da gülesimden cevap veremiyorum demiş

Üşenenin oğlu uşağı olmaz.

Yağmurlar yağdı, yarıklar tutuldu.

Yalnız taş duvar olmaz.

Yol karışa vurulmaz.

Yükünü horoz götürmez, arını deve.

3.BÖLÜM**GÜMÜŞHANE ÇEVRESİNDE KULLANILAN
MAHALLİ DEYİMLER**

Bu bölümde , Gümüşhane ve çevresinde halkın sıkca kullandığı deyimleri bulacaksınız. Gümüşhane'nin altı ilçesindeki toplam 60 köyde yapılan derlemeler neticesinde elde edilen deyimlerin, ülkemizde milli boyutta bilinenleri buraya alınmamış, daha çok Gümüşhanelilerin kullandıklarının alınmasında ihtimam gösterilmiştir.

Yapılan derleme çalışmaları sırasında, halkın bu deyimleri çok rahat bir şekilde günlük hayatta kullandığı görülmüştür.

Gümüşhane genelinde kullanılan deyimlerden buraya sadece 100 adeti alınmıştır.

MAHALLİ DEYİMLER

Abur cubur yemek

Adı batmayasica

Ağız eğmek

Allah elinden tuttu

At izi kurt izine karışmak

Ateş olsan ne yazar

Atı eyerli, tamburası telli

Ayağına bağ olmak

Ayaklaran !

Baş göz etmek

Başa ekşimek

Belayı satın almak

Boyu boyuna huyu huyuna uymak

Boyu posu devrilmek

Boyun bükme

Boyunun ölçüsünü almak

Buldukça bulgur kaynatmak

Burnunu sokmak

Çam sakızı çoban armağanı

Canına tak etmek

Cıcığını çıkarmak

Çırasını yakmak

Cin olmadan adam çarpmağa kalkmak

Çorbada tuzu bulunmak

Davun tutmak

Dereyi görmeden paçaları sıvamak

Dil dökmek

Durup durup turnayı gözünden vurmak

El deyneği olmak

Ele avuca sığmamak

Eli kulağında

Elin ekmeğine yağ sürmek

Emdiği süt burnundan gelmek

Etme bulma dünyası

Fodulluk etmek

Fukara babası olmak

Gadan almak

Gavur inadı tutmak

Gaybana

Germücek yüzlü

Gıcık olmak

Gındırlanmak

Gidişin ola, gelişin olmaya

Göğsü kabarmak

Göz dağı vermek

Gözleri parlamak

Gözlerinin ferî gitmek

Gözü değmek

Gözünde tütme

Gözüne kestirmek

Gözünün yağını yemek

Hanyayı Konyayı öğrenmek

Kadan alsın

Kan ayaklı

Kan kusasıca

Kan kusturmak

Kara haber

Kara kara düşünmek

Karda gezip, izini belli etmemek

Kaşla göz arasında halletmek

Kendini deliliğe vermek

Kendini dev aynasında görmek

Kendini saflığa vermek

Kesik kulak

Kılkuyruk

Koltuğunun altı kabarmak

Koynunda kurt beslemek

Koyunu kurtla yeyip, sahibi ile şivan etmek

Kursağı delinmek

Kuru gürültü çıkarmak

Kuyusu kazılmak

Mart danası

Mart danası gibi bakmak

Mudarası olmamak

Nal mih kesmek

Sayıklamak

Nefesi tıkanmak

Ocağın batsın

Ocağında sırganlar bitsin

Ortada fol yok yumurta yok

Ödünü koparmak

Öküzün altında buzağı aramak

Söylemeye dili varmamak

Suyu ısınmak

Sürüm sürüm sürünmek

Şeytan kulağına kurşun

Şeytanın yattığı yeri bilmek

Şivan koparmak

Taş kesilmek

Tekne kazıntısı

Teneşire uzanmak

Tepesinin üzerine dikilmek

Toprak başına

Tüğü bozuk olmak

Yanına kar bırakmamak

Yel önünden yonga kapmak

Yoldan çıkmak

Yoluna ölmek

Yoluna para dökmek

Zart zurt etmek

4.BÖLÜM

DİLİMİZDEKİ BAZI KELİMELERİN GÜMÜŞHANE AĞZINDAKİ SÖYLENİŞ ŞEKİLLERİ

B

u bölümde , bazı kelimelerin, Gümüşhane çevresindeki ağız özelliklerini bulacaksınız. Gümüşhane'nin altı ilçesindeki toplam 60 köyde yapılan derlemeler neticesinde elde edilen bu kelimelerin büyük çoğunluğundaki ağız özellikleri bugün hala devam etmektedir.

Kelimelerin, ilin bütün mahalli birimlerinde aşığı yukarı aynı söyleyişle kulanımı, Gümüşhane halkının dilde birliktelik konusundaki titizliğini göstermesi bakımından önemlidir.

Bu bölümde 115 kelimenin mahalli ağızdaki söyleniş tarzı gösterilmiştir.

BAZI KELİMELERİN MAHALLİ AĞIZDA KULLANIŞ ŞEKİLLERİ

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Abukat	→	Avukat	Kelkit, Köse, Şiran
	Ahur	→	Ahır	Torul ve Kürtün
	Akiy	→	Akıyor	Kelkit ve Köse
	Alahana	→	Lahana	Kelkit, Şiran
	Anadın mı	→	Anladın mı	Kelkit, Köse
	Angara	→	Ankara	Torul ve Kürtün
	Anşa	→	Ayşe	M.İlçe ve Kelkit
	Ataş	→	Ateş	Kelkit ve Köse
	Bahçe	→	Bohca	Şiran

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Biliy mimisin?	→	Biliyor musun?	Şiran
	Bilmeyrim	→	Bilmiyorum	Kelkit ve Köse
	Boba	→	Baba	Torul ve Kürtün
	Boğda	→	Buğday	Şiran
	Bolgur	→	Bulgur	Şiran
	Böyük	→	Büyük	M.İlçe, Kelkit ve Köse
	Buda	→	Buğday	Torul, Şiran ve Kürtün
	Canfer	→	Cafer	Torul , Kürtün
	Çekit	→	Çeket	Kelkit
	Çeküç	→	Çekiç	Tüm İlçelerde

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Cızma	→	Çizme	Kelkit
	Cilet	→	Jilet	Tüm İlçelerde
	Cücük	→	Civciv	Tüm İlçelerde
	Daş	→	Taş	Tüm İlçelerde
	Davşan	→	Tavşan	Tüm İlçelerde
	Dölet	→	Devlet	Kelkit, Köse
	Ebdes	→	Abdest	Şiran
	Ehmek	→	Ekmek	Kelkit, Şiran ve Köse
	Ehmet	→	Ahmet	Kelkit ve Köse
	Eletirik	→	Elektrik	Tüm İlçelerde

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Emice	→	Amca	Tüm İlçelerde
	Erzingan	→	Erzincan	Kelkit, Köse, Şiran
	Ezen	→	Ezan	Tüm İlçelerde
	Fişne	→	Vişne	Tüm İlçelerde
	Gar	→	Kar	Tüm İlçelerde
	Garpuz	→	Karpuz	Tüm İlçelerde
	Gasap	→	Kasap	Tüm İlçelerde
	Gaşuk	→	Kaşık	Torul, Kürtün
	Gatır	→	Katır	Torul, Kürtün
	Gavak	→	Kavak	Tüm İlçelerde

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Gayfe	→	Kahve	Kelkit, Köse
	Gaygan	→	Kaygan	Tüm İlçelerde
	Gazak	→	Kazak	Tüm İlçelerde
	Geçi	→	Keçi	Tüm İlçelerde
	Gedim	→	Gidiyorum	Kelkit, Köse
	Gelicem	→	Geleceğim	Torul, Kürtün
	Gelim	→	Geliyorum	Torul
	Geliyerim	→	Geliyorum	Torul
	Geliyrim	→	Geliyorum	Köse, Şiran
	Gelmeyrim	→	Gelmiyorum	Kelkit

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Getdün mü	→	Getirdin mi	Kelkit
	Gıl	→	Kıl	Merkez İlçe
	Gidim	→	Gidiyorum	Torul
	Gidiy	→	Gidiyor	Kelkit, Köse
	Gidiyrim	→	Gidiyorum	Köse, Kürtün
	Goyun	→	Koyun	Tüm İlçeler
	Hacce	→	Hatice	Torul, Kürtün
	Hamburda	→	Burada	Şiran
	Hark	→	Ark	Tüm İlçeler
	Herkeş	→	Herkes	Kelkit, Köse

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Hıyri	→	Hayri	Kelkit, Köse
	Hökümet	→	Hükümet	Tüm İlçeler
	İbrahim	→	İbrahim	Kelkit, Köse, Şiran
	İresim	→	Resim	Merkez İlçe, Kelkit
	İseyin	→	Hüseyin	Kelkit, Şiran, Köse, Torul
	İsin	→	Hüseyin	Torul
	İştik	→	İşte	Köse
	Kirpit	→	Kibrit	Tüm İlçeler
	Köyneş	→	Gömlek	Kelkit, Köse
	Mahas	→	Makas	Kelkit, Köse, Şiran

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Mehtup	→	Mektup	Kelkit, Köse
	Mele	→	Mala	Kelkit
	Memmet	→	Mehmet	Kelkit, Köse, Şiran
	Merdüven	→	Merdiven	Merkez İlçe
	Meşebe	→	Maşraba	Tüm İlçeler
	Metire	→	Metre	Kelkit, Köse
	Mezer	→	Mezar	Tüm İlçeler
	Mığtar	→	Muhtar	Kelkit, Köse
	Mırat	→	Murat	Merkez İlçe, Torul
	Mıstafa	→	Mustafa	Tüm İlçeler

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Möhterem	→	Muhterem	Kelkit, Köse, Şiran
	Mühettiş	→	Müfettiş	Tüm İlçeler
	Nacati	→	Necati	Merkez İlçe
	Napisin	→	Ne Yapıyorsun	Şiran
	Nastik	→	Lastik	Kelkit, Köse
	Ne disin?	→	Ne Diyorsun?	Torul, Kürtün, Şiran
	Nedisin	→	Ne ediyorsun	Kelkit, Köse
	Nira	→	Lira	Kelkit
	Pambuk	→	Pamuk	Kelkit, Köse
	Panga	→	Banka	Tüm İlçeler

S.N.	Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri		Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri	Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler
	Paşaport	→	Pasaport	Tüm İlçeler
	Pavlika	→	Fabrika	Tüm İlçeler
	Rabiye	→	Rabia	Torul, Kürtün
	Radiyo	→	Radyo	Tüm İlçeler
	Rüfet	→	Rıfat	Merkez İlçe, Torul, Kürtün
	Sahat	→	Saat	Tüm İlçeler
	Sene ne	→	Sana ne	Kelkit, Köse
	Seviy misin?	→	Seviyor musun?	Şiran, Torul
	Sileyman	→	Süleyman	Merkez ilçe, Kelkit, Köse
	Siliman	→	Süleyman	Torul, Kürtün

S.N.	<i>Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri</i>		<i>Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri</i>	<i>Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler</i>
	Şimdik	→	Şimdi	Tüm İlçeler
	Tasbah	→	Tesbih	Şiran, Kelkit
	Tehne	→	Tekne	Köse
	Tilifon	→	Telefon	Kelkit, Köse, Şiran
	Tiyeze	→	Teyze	Torul
	Tök	→	Dök	Kelkit, Köse, Şiran
	Tokdor	→	Doktor	Tüm İlçeler
	Tokumay	→	Dokumuyor	Kelkit, Köse
	Tükan	→	Dükkan	Tüm İlçeler
	Yayuk	→	Yayık	Tüm İlçeler

S.N.	<i>Kelimelerin Mahalli Ağız Söylenişleri</i>		<i>Kelimelerin Normal Kullanımdaki Söylenişleri</i>	<i>Ağız Değişikliğinin bulunduğu İlçeler</i>
	Yemeyrim	→	Yemiyorum	Kelkit, Köse, Şiran
	Yemirim	→	Yemiyorum	Kelkit, Köse, Şiran
	Yeyrim	→	Yiyorum	Kelkit, Köse, Şiran
	Yımırta	→	Yumurta	Merkez İlçe, Kelkit
	Yiyecik	→	Yiyeceğiz	Merkez İlçe, Torul
	Zelhe	→	Zeliha	Kelkit

5.BÖLÜM**GÜMÜŞHANE ÇEVRESİNDE KULLANILAN
MAHALLİ KELİMELER**

B

u bölümde, Gümüşhane ve çevresinde halkın sıkca kullandığı mahalli nitelikli özel kelimeleri bulacaksınız. Gümüşhane'nin altı ilçesindeki toplam 60 köyden yapılan derlemeler neticesinde elde edilen bu kelimelerin büyük çoğunluğu bugün hala kullanılmaktadır.

Çeşitli etkenlerden dolayı, genç neslin bu kelimeleri bilmediği gerçeği hatırlandığında, bu tür derlemelerin ne denli önemli olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Bu bölümde Gümüşhane yöresine mahsus 130 kelimeye yer verilmiştir.

MAHALLİ KELİMELER

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Aba	→	Ana	Şiran
	Abdeshane	→	Tuvalet	Tüm İlçeler
	Aga	→	Baba	Kelkit, Köse
	Ağa	→	Baba	Şiran
	Ahbun	→	Gübre	Kelkit, Köse, Şiran
	Anuk	→	Nane	Merkez İlçe, Kelkit, Torul
	Ayam	→	Hava	Tüm İlçeler
	Bat	→	Çit	Tüm İlçeler
	Bibi	→	Hala	Tüm İlçeler
	Bitevir	→	Bir Türlü	Kelkit, Köse

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Bitike	→	Azıcık	Tüm İlçeler
	Böhrüce	→	Fasülye	Şiran
	Camadan	→	Çanta	Kürtün
	Camuş	→	Manda	Kelkit, Köse, Şiran
	Çember	→	Başörtüsü	Tüm İlçeler
	Cerit	→	Soba küreği	Kelkit, Köse
	Cıbil	→	Fakir	Torul, Kürtün
	Cıcık	→	Güzel	Şiran
	Cılga	→	Pulluk	Kelkit, Köse, Şiran
	Cırdık	→	Zayıf	Merkez İlçe
	Çimmek	→	Yıkanmak	Tüm İlçeler

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Çingi	→	Köşe	Merkez İlçe
	Cücük	→	Civciv	Tüm İlçeler
	Culuk	→	Hindi	Kelkit, Köse, Şiran
	Dadağ	→	Çocuk Maması	Kelkit
	Dam	→	Ahır	Tüm İlçeler
	Dehre	→	Nacak	Tüm İlçeler
	Dey	→	Pancar	Köse
	Duman	→	Tütün	Tüm ilçeler
	Eke	→	Çok Bilmiş	Kelkit, Köse
	Emelli	→	Büyük	Kelkit
	Esbab	→	Çamaşır	Tüm İlçeler

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Essah	→	Sahi	Merkez İlçe, Torul, Kürtün
	Eveti	→	Acele	Merkez İlçe, Torul
	Fetir	→	Yufka	Tüm İlçeler
	Gada	→	Abi	Kelkit
	Gadama	→	Kirli	Merkez İlçe
	Gardof	→	Patates	Şiran
	Gartuf	→	Patates	Şiran
	Gatik	→	Ayran	Şiran, Torul, Kürtün
	Gedek	→	Manda Yavrusu	Kelkit
	Gıç	→	Bacak	Tüm İlçeler
	Gıcık	→	Kız	Kelkit, Köse

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Gıdık	→	Oğlak	Tüm İlçeler
	Gıgılı	→	Küçük	Kelkit, Köse
	Gındırlanma	→	Yuvarlanma	Merkez İlçe, Kelkit, Köse, Şiran
	Gırdeviç	→	Fırın Karıştırıcısı	Merkez İlçe, Torul
	Gili	→	Buzağı	Merkez İlçe, Torul
	Gobal	→	Sopa	Torul
	Gokkoroz	→	Salyangoz	Kelkit
	Goldirik	→	Daire	Kelkit, Köse
	Got	→	Ekin Ölçeği	Şiran, Torul, Kürtün
	Gudi	→	Küçük Çömlek	Merkez İlçe, Kelkit
	Gudik	→	Köpek Yavrusu	Tüm İlçeler

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Güçük	→	Kuyruksuz	Torul
	Gumbuz	→	Yumruk	Kelkit, Köse
	Haçan	→	Mademki	Merkez İlçe
	Haccak	→	Güzel	Kürtün
	Has	→	Güzel	Tüm İlçeler
	He	→	Evet	Merkez İlçe, Torul
	Helke	→	Kova	Kelkit, Şiran, Köse
	Hevet	→	Evet	Merkez İlçe
	Hı	→	Evet	Torul, Kürtün
	Hırtlık	→	Çok	Kelkit, Köse
	Hızan	→	Çocuk	Torul, Kürtün

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Hopal	→	Güvercin	Merkez İlçe
	Horik	→	Baca	Kelkit, Köse, Şiran
	Hoşavra	→	Kertenkele	Torul
	İci..	→	Abiye Sesleniş	Şiran
	İşdonu	→	Şort	Torul, Kürtün
	İt	→	Köpek	Tüm İlçeler
	Kakır	→	Zayıf	Merkez İlçe
	Kalik	→	Eski Ayakkabı	Kelkit, Şiran, Köse
	Karoş	→	Boğaz	Merkez İlçe
	Kartel	→	Patates	Kelkit
	Kartol	→	Patates	Köse

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Kartul	→	Patates	Torul, Kürtün
	Kaygı	→	Kızak	Şiran
	Kelem	→	Lahana	Kelkit, Köse
	Kemre	→	Gübre	Torul
	Kenef	→	Tuvalet	Torul
	Kırza	→	Pelit Odunu	Şiran
	Kıtlamak	→	Isırmak	Kelkit
	Kip	→	Kuvvetli	Tüm İlçeler
	Kök	→	Şeker Pancarı	Şiran
	Kom	→	Ağıl	Köse, Torul, Kelkit,
	Kostel	→	Kozalak	Şiran

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Kurik	→	At yavrusu	Tüm İlçeler
	Kürün	→	Çeşme Yalağı	Tüm İlçeler
	Lazut	→	Mısır	Tüm İlçeler
	Lepüstik	→	Yassı	Kelkit
	Lölez	→	Fasulye	Kelkit, Köse
	Mabeyin	→	Salon	Merkez İlçe, Kelkit, Köse, Şiran
	Masta	→	Sopa	Tüm İlçeler
	Medek	→	Manda	Şiran
	Merek	→	Samanlık	Torul, Kürtün Şiran
	Meymun	→	Topaç	Şiran
	Mıh	→	Çivi	Tüm İlçeler

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Mökkem	→	Kuvvetli	Kelkit, Köse
	Mozik	→	Dana	Köse, Kelkit
	Mozik	→	Düve	Merkez İlçe, Torul, Kürtün
	Örselemek	→	İncitmek	Merkez İlçe
	Örtü	→	Yatak	Şiran, Kelkit
	Pağla	→	Fasülye	Kelkit, Şiran
	Partuç	→	Toz Çaputu	Merkez İlçe, Torul, Kürtün
	Peke	→	Ağaç Somya	Şiran
	Peşkir	→	Havlu	Tüm İlçeler
	Peşko	→	Soba	Torul, Kürtün
	Pin	→	Tavuk Kümesi	Kelkit

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Pisik	→	Kedi	Tüm İlçeler
	Pürçüklü	→	Havuç	Kelkit, Köse
	Sahaylü	→	Süpürge	Köse
	Soyka	→	Kötü	Tüm İlçeler
	Surat	→	Yüz	Merkez İlçe, Torul, Kürtün
	Tepür	→	Odun kap	Merkez İlçe, Torul
	Teşti	→	Leğen	Tüm İlçeler
	Tıfıl	→	Küçük	Torul, Kürtün
	Tike	→	Çok az	Kelkit, Köse
	Tombul	→	Şişman	Tüm İlçeler
	Top	→	Lahana	Şiran

S.N.	Yörelere Mahsus Kullanılan Mahalli Kelimeler		Kelimelerin Kullanım Anlamları	Mahalli Kelimelerin Kullanıldığı İlçeler
	Uçkur	→	Bel lastiği	Tüm İlçeler
	Uşak	→	Çocuk	Tüm İlçeler
	Vizdirik	→	Topaç	Şiran
	Yeynik	→	Hafif	Merkez İlçe, Torul, Kürtün
	Yoşa	→	Kırmızı Toprak	Şiran
	Yüznumara	→	Tuvalet	Tüm İlçeler
	Zafel	→	Büyük süpürge	Kelkit
	Zahra	→	Tahıl	Tüm İlçeler
	Zakar	→	Huni	Kelkit
	Zibil	→	Çöp	